

TEDNIK

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

LETO XXX., ŠT. 33

Ptuj, 1. september 1977

CENA 3 DINARJE

IZ VSEBINE

V luči preobrazbe sodstva (stran 2)
Razgovor s Filipom Waraschem (stran 3)
Črne gradnje družbeni problem (stran 4)
Orjaki, ki kljubujejo viharjem (stran 6)
O festivalu v Ptujju so povedali (stran 7)

Deveti festival domače zabavne glasbe
Ptuj '77

Ansambel Gorenjci — dobitnik Orfeja

DEVETI ptujski festival domače zabavne glasbe Ptuj '77 je za nami. Številni, dokaj kvalitetni ansambli, veliko obiskovalcev in lepo vreme so glavne značilnosti letošnjega festivala, za katerega lahko trdimo, da je dobro uspel. V petek zvečer je na dvorišču minoritskega samostana kot prvi zaigral gorenjski pihalni ansambel DPD Svoboda iz Lesc. Za njim se je zvrstilo še 21 ansam-

blu. Drugo nagrado strokovne komisije je dobil ansambel Jožeta Galica iz Sempetra v Savinjski dolini, tretjo nagrado pa si je prislužil ansambel Francija Lipičnika iz Zagorja ob Savi. Številno občinstvo je za najboljši ansambel proglasilo prijatelje izpod Reške planine v Savinjski dolini. Na drugo mesto je občinstvo uvrstilo dobitnika Orfeja — ansambel Gorenjci, tretje pa doma-

Orfeja z liro in prvo nagrado je prejel ansambel Gorenjci. (Z leve) Franc Habjan, vodja ansambla, Mihael Gobec, direktor festivala, ki mu bo izročil Orfeja, Zdravko Vedin iz Agisa, ki bo izročil drugo nagrado občinstva in Tomaž Tozon, ki je v imenu produkcije kaset in plošč izročil prvo nagrado 3.500 dinarjev. Foto: Langerholec

blu, ki so navduševali zbrane ljubitelje te vrste glasbe in jim predstavili 44 novih valčkov in polk.

Program sta uspešno povezovala Vida Vidovič in Marjan Šneberger, odprl pa ga je direktor festivala Mihael Gobec. Festival sodi med program petih ptujskih kulturnih sre-

činu — ansamblu Mavrica. Za najboljšega debitanta je bil proglašen Cerkljanski instrumentalni kvintet iz Cerknega, nagrado za najboljšo instrumentalno izvedbo pa je dobil že dolgoletni znanec ptujskih festivalov — ansambel Vikija Ašiča iz Celja. Najboljše besedilo „V deve-

Prvo nagrado občinstva 2.000 dinarjev in Stopove majolike izroča ansamblu Prijatelji izpod Reške planine glavni urednik revije STOP Edi Hrauský. Foto: Langerholec

čan in je potekal pod pokroviteljstvom Kreditne banke Maribor s podružnico v Ptujju. Ob koncu prvega večera se je obiskovalcem predstavil še mešani pevski zbor Alojza Arnuša iz Rogoznice z obširnimi programom.

Strokovna komisija je za finalni večer devetega festivala domače zabavne glasbe izbrala 11 ansamblov 3 pa občinstvo. Od teh si je v soboto zvečer pripravljal Orfeja z liro ansambel Gorenjci iz Radovljice.

to vas gre dober glas" je napisal Marjan Stare.

V posebnem programu drugega večera festivala je nastopil ansambel Francija Miheliča. Njegov program, ki je prav tako navdušil poslušalce sta spretno povezovala humorista Brane Ivanc in Janez Hočvar-Rifle, zapel pa je tudi mešani pevski zbor iz Gorišnice. Letošnji festival je obiskalo blizu šest tisoč ljudi, kar je ponovni dokaz, da je število ljubiteljev te vrste glasbe veliko. B. Vodušek

Začetek načrtne predkongresne aktivnosti

Občinsko organizacijo ZKS Ptuj je prejšnji petek, 26. avgusta obiskal Peter HEDŽET, predsednik komisije za organiziranost in razvoj ZK pri CK ZK Slovenije. Pod vodstvom sekretarja komiteja Dimčeta Stojčevskega, je imel razgovor s sekretarji konferenc ZKS in večjih osnovnih organizacij ZKS v ptujski občini. V razgovoru je šlo predvsem za izmenjavo izkušenj, za kritično in samokritično oceno dosedanjega dela, da na podlagi tega uveljavljamo najboljše rešitve, ki so se potrdile v dosednji praksi.

Občinska organizacija ZKS je v zadnjih štirih letih naredila velik korak naprej, število članstva se je povečalo za več kot eno tretjino, število OO ZKS se je skoraj podvojilo, uvedene so številne nove gibljive oblike povezovanja komunistov v raznih aktivih in podobno. Vse to je plod prizadevanj in dela komunistov po 21. seji CK ZKJ in pismu tovariša Tita, pomeni tudi uresničevanje sklepov VII. kongresa ZKS in X. kongresa ZKJ. Nadaljnje utrjevanje in uresničevanje sprejetih sklepov obeh kongresov, je glavna naloga predkongresne aktivnosti.

Pri tem gre za številna vprašanja, za razne rešitve pri nadaljnji graditvi naše lastne organizacije, predvsem pa gre za povezanost komunistov z delovnimi ljudmi in občani, za zraščenoost z delavskim razredom pri uresničevanju njegovega skupnega zgodovinskega interesa. Gre za to, da komunisti z lastnim vzgledom, vsak v svoji temeljni organizaciji združenega dela, samoupravnih interesov in krajevni skupnosti opravljajo naloge in usmerjajo razvoj.

Med najpomembnejše naloge komunistov pri uresničevanju samoupravnega interesa delovnih ljudi in razvoja družbe kot celote spada delegatski sistem, katerega skelet sicer že imamo, vendar je od ljudi, od družbeno osveščenih sil odvisno kako bo delegatski sistem zaživel. Prav to zahteva doslednost pri uresničevanju zakona o združenem delu, v povezovanju na področju gospodarstva in v taki organiziranosti krajevnih skupnosti, da bo vsak občan imel kar največ možnosti neposrednega odločanja in iz te delegatske baze bodo potem lahko usmerjali delo samoupravnih interesnih skupnosti.

Da bodo člani ZK sposobni zavestno usmerjati tak razvoj družbe, je nujno idejno-politično in strokovno usposabljanje, ki ga komunistom morajo zagotoviti osnovne organizacije. Volilne konference, na katere se v OO ZKS skrbno pripravljajo, bodo dobra priložnost za kritično oceno prelojene poti in vodilo za delo v novi mandatni dobi, v boju za preobrazbo ZK in celotne družbe. FF

Miha Marinko na obisku v Ptujju

Prejšnji četrtek je bil na obisku član sveta federacije Miha Marinko, ki je trenutno na oddihu v zdravilišču Rogaška Slatina. Pred hotelom Poetovia so visokega gosta, ki je v Ptuj prišel v spremstvu generalnega direktorja zdravilišča Rogaška Slatina pričakali predstavniki skupščine občine Ptuj, družbenopolitičnih organizacij in kmetijskega kombinata Ptuj.

V kratkem razgovoru v prostorih hotela se je Miha Marinko zanimal za razvoj ptujске občine, posebej ga je zanimalo, kaj je bilo storjenega za pospešen razvoj Haloz in Slovenskih goric. Nato je v

Miha Marinko (v sredini) pri ogledu ptujskih toplic, levo Oton Polič, desno Franc Tetičkovič.

spremljavo gostiteljev odšel na ogled ptujskih toplic, kjer si je z zanimanjem ogledoval nove objekte in bil navdušen nad dosežki turizma. Ogledal si je tudi pokrite bazene in dejal, da bi morali v prihodnje dati več poudarka še razvoju zdraviliškega turizma.

Tudi v gostinskih prostorih se je gost zadržal v razgovoru s svojimi gostitelji, ki so mu še pripovedovali o razvoju ptujске občine v zadnjih nekaj letih in o načrtih za kar najhitrejšo odpravo ostankov manj razvitenosti celotnega območja. Pred zaključkom obiska v Ptujju si je Miha Marinko ogledal še nekatere ptujске znamenitosti.

Besedilo in slika: B. VODUŠEK

Zaključek MDA Slovenske gorice '77

„Odhajamo za veliko izkušenj bogatejši, za veliko spoznanj zrelejši!“

Preteklo nedeljo je v Dornavi utihnil brigadirski živžav. Objemi, stiski rok, tudi solze, so dale vedeti, da je bilo slovo težko. Pa vendar poslovili so se. Utrujeni in srečni obenem. Vsaj za letos je utihnil zven krampov in lopat, utihnila je brigadirska pesem. Združevali so jih kubiki zemlje, metri vodovoda, žulji, predavanja, večeri ob tabornem ognju in kolo. Danes so prijatelji, takšni, kot jih poznajo le v svobodnih deželah in takšni, kot jih poznajo le brigadirji.

V štirih izmenah MDA Slovenske gorice '77 se je od 2. junija do 28. avgusta letos zvrstilo 513 brigadirjev in brigadirke iz skoraj vse Slovenije. Mladi iz Domžal, Raven, Grosuplja, Sežane, Ljubljane — Dravograda, Maribora, Rijeke, Kraljeva, Lučanov, Senja, pa iz italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in slovenske narodnost-

ne skupnosti v Avstriji so tako izkopali 5.298 m jarka za primarni vodovod na odseku Pacinje—Mostje in Pacinje—Dornava. Za njimi ostaja 12.770 kubikov izkopane in 10.433 kubikov zasipane zemlje, pa 3.868 m obteženih cevi in 25.944 kv. metrov splanirane zemlje.

Brigadirji so poleg svojega rednega dela večkrat radi priskočili na pomoč krajanom manj razvitega območja. Za njimi so tako udarniške akcije v Cirkulanah, Leskovcu, Stopercu, Doleni, Grdini, Janškem vrhu, Grajeni, Podlehniku in Cirkovcih. Pa skupni večeri z domačini ob tabornem ognju, kjer so spoznavali njihove probleme in težave.

Skupaj z udarniški akcijami, katerih vrednost znaša 356.000 din, so brigadirji letošnje izmene MDA Slovenske gorice '77 realizirali dela v vrednosti 3.924.346 din.

Ko so se v nedeljo, 28. avgusta dopoldan zbrali zadnjič na zaključni slovesnosti, skupaj s predstavniki družbenopolitičnega življenja iz Ptujja in SRS in podpisniki samoupravnega sporazuma o MDA, so v novi osnovni šoli v Dornavi najprej podelili pohvale in priznanja ter udarniške značke najzaslužnejšim. Predstavniki Komunalnega podjetja Ptuj, ki je investitor in izvajalec gradnje primarnega vodovoda na omenjenem območju, je brigadam in posameznim brigadirjem podelil še posebna priznanja za njihovo udarniško delo.

Franjo Gnilšek, predsednik IS SO Ptuj in predsednik skupščine MDA Slovenske gorice '77 je nato v slavnostnem govoru orisal pomen humanega dela brigadirjev, ter njihovo izpopolnjevanje v „šoli samoupravljanja“.

Od „svojih“ brigadirjev se je nato v krajšem govoru poslovila še Lidija Korpar, komendantka letošnje akcije, zatem pa se je v zahvalnem govoru poslovil od brigadirjev še predstavnik KS Dornava, Alojz Valenko ter predsednik OO ZSMS Dornava.

Vito Habjan, sekretar republiške konference ZSMS je za tem podelil pohvale in priznanja brigadam in brigadirjem — udarnikom. Mladinsko delovno akcijo Slovenske gorice '77 pa je zaključil z besedami: „drage brigadirke in brigadirji ZDRAVO in na svidenje na MDA Slovenske gorice 1978.“

V kulturnem programu je nastopila folklorna skupina Vinko Korže iz Cirkovca s štajerskim kvintetom Toneta Celana. Ob koncu se je po dvorani vilo kolo brigadirjev in folkloristov, pred

Lidija Korpar, komendantka letošnje MDA Slovenske gorice '77.

slovesom pa je še zadnjič zadonela brigadirska pesem.

Naj zaključimo z besedami Lidije Korpar, komendantke letošnje akcije Slovenske gorice '77: „Danes, ko odhajamo, zapuščamo vodovodni kanal, športna igrišča, kjer smo pomerili svoje mladostne moči, kjer smo pisali stenske časopise in biltene, danes, ob slovesu lahko rečemo: „Odhajamo za veliko izkušenj bogatejši in za veliko izkušenj zrelejši. Včasih je bilo težko, a bilo je lepo in nepozabno. Zato toliko bolj: „Ko odhajaš — ne zapiraj vrat! Na akcije se zmeraj vračamo!“ M. Ozmec

Vito Habjan je najprej podelil udarniško značko Franju Gnilšku, predsedniku skupščine MDA in predsedniku IS SO Ptuj. Foto: OM

Zasedanje zborov bo 21. septembra

Predsedstvo skupščine občine Ptuj je na svoji zadnji seji precej pozornosti posvetilo pregledu poteka občinskega praznika, 8. avgusta. O tem je na seji poročal Feliks Bagar, ki je vodil odbor za pripravo občinskega praznovanja. V sklepno oceno celovitosti prireditve, proslav in drugih manifestacij, ki so se zvrstile ob priložnosti praznovanja, je odbor zapisal, da je bil sprejeti program v celoti uresničen in da je praznovanje v svojem poslanstvu zelo uspelo. Ponovno je doživela potrditev, da je treba občinsko prazno-

vanje vnesti v sleherni sredino v občini in da mora biti občinski praznik v pravem pomenu besede; praznik vseh delovnih ljudi in občanov ptujске občine. Slišali pa smo tudi grajo, da je samo mesto Ptuj premalo „živelo“ za svoj praznik.

Člani predsedstva so tudi soglašali, da je potrebno organizatorjem prireditve, proslav in drugih manifestacij za njihov trud, izreči pohvalo. Na seji so tudi določili datum prihodnjega sklica zasedanja zborov SO Ptuj, ki bo 21.

septembra. Za 34. zasedanje zborov je pripravljenih 18 točk dnevnega reda. Med njimi zasledimo tudi analizo izvajanja družbenega plana razvoja občine Ptuj za obdobje 1976—1980 v letih 1976 in 1977; o njej bo pred zasedanjem zborov treba podrobno spregovoriti tudi v okviru DPO občine, je sklenilo predsedstvo.

19. september je praznik občine Arandjelovac; zato je predsedstvo sklenilo, da se bo prslave iz ptujске občine udeležila 5-članska delegacija.

MG

TEDNIKOV UVODNIK • TEDNIKOV UVODNIK

Konec dober — ni vse dobro

Za nami je deveti festival domače zabavne glasbe. Organizacijsko je brezhibno potekal, še celo vreme je prineslo šest tisoč glavi množici, ki se je zbrala oba festivalna večera na dvorišču čez 700 let starega minoritskega samostana. Organizator in komisija na avdicijah sta imela razmeroma srečno roko pri izbiri, saj je bila poprečna kakovost ansamblov precej boljša kot nekaj zadnjih let. Fantje in dekleta iz vseh koncev Slovenije so zapeli in zaigrali „čisto“, pokazali so svoje znanje, muzikalnost, ki prihaja iz srca.

Toda trenutni uspeh, ki je bolj naključen kot plod dolgoletnega načrtnega dela, ne sme nikogar uspraviti, še najmanj pa nas, organizatorje, kajti nobenega zagotovila ni, da bo tako tudi za naprej. Zato je treba zaorati brazdo globlje, načrtneje kot smo to na začetku, pred devetimi leti. Takrat smo začeli s precej ambicioznim naslovom „festival narodno zabavne glasbe Slovenije“. Ljudje, ki so na njem sodelovali iz vseh krajev Slovenije, pa tudi iz Trsta in Steverjana v Italiji, so ga nazivali „ptujski“. Končno smo tako tudi zapisali v naša pravila, ustrašili smo se nazivanja „narodne“, pa smo rekli „domače“ in tako je uradno bil letos „deveti ptujski festival domače zabavne glasbe“.

Že nekaj let ugotavljamo, da tako več ne gre naprej. V svoja pravila smo zapisali, da je naš namen pospeševati slovensko domačo glasbo, prispevati k njenemu kakovostnemu razvoju in spodbujati ustvarjalnost ansamblov te zvrsti glasbe. To smo poskušali uresničevati in tudi uresničevali, kolikor je bilo možno. Toda od vsega, kar se je ustvarjalo, posnelo na trakove in plošče s področja te zvrsti glasbe v Sloveniji, je šlo dobrih 90 odstotkov mimo ptujskega festivala! Kiritizirali smo to, ugotavljali, da tako ne gre naprej, vedno in vedno znova razmišljali, kako drugače zastaviti, podzeli pa nismo nobenega konkretnega koraka, vsaj mi v Ptuju ne!

Res je, da so določila, zapisana v naših pravilih, kar najbolj prizadevno uresničevali posamezni glasbeni strokovnjaki, ki so z razumom in srcem pospeševali to zvrst glasbe, ta fenomen, ki so ga začeli pred 25 leti Aveniki, ki je osvojil srca večine Slovencev, ki je potegnil za sabo Evropo, ki doživlja navdušene aplavze na vseh petih kontinentih. (Ali smo sploh na katerem drugem področju Slovenci dosegli tak uspeh v svetu?) Ti strokovnjaki, ustvarjalci radijskega in televizijskega programa te zvrsti glasbe, proizvodnje kaset in gramofonskih plošč, so tudi nam mnogo pripomogli, brez njih bi festival v Ptuju že zdavnaj „izdihnil“.

Tudi pot naprej, ki jo želimo in moramo ubrati je predvsem odvisna od teh ljudi, od teh strokovnjakov in entuziastov na področju domače narodne in zabavne glasbe. Vendar mnogo je odvisno od nas, organizatorjev festivala v Ptuju, kako bomo zastavili organizacijsko plat, da bo strokovno delo čimbolj enotno usmerjeno k našemu skupnemu cilju. Tem prizadevanjem se je letos pridružil še Zveza kulturnih organizacij Slovenije in prav v njenem okrilju bi naj v bodoče festival v Ptuju potekal, v njenih okvirih bi lahko resnično postal **FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE**.

O teh vprašanjih je tekla razprava na skupni seji upravnega odbora in članov komisij festivala, ki je bila v soboto v prostorih ptujskih toplic ob prisotnosti novinarjev in predstavnikov javnosti. Žal pa se je seja sprevrgla bolj v „novinarsko konferenco“, v splošno ugotavljanje in v ponavljanje že zdavnaj znanih resnic. Kljub temu pa je bil dogovor, da se tudi na tem področju aktivnosti skuša postopoma uvrestiti samoupravni red in sporazumevanje.

Gre namreč za delovni osnutek samoupravnega sporazuma o pospeševanju domače zabavne glasbe, katerega glavni nosilci bi bili, poleg organizatorja festivala v Ptuju še zveza kulturnih organizacij Slovenije, RTV Ljubljana s svojim radijskim in televizijskim programom ter proizvodnja kaset in gramofonskih plošč, kulturna skupnost občine Ptuj in vsi zainteresirani ansambli te zvrsti glasbe in morda še kdo. V razpravi je bila pri glasbenih opazna delna bojazn, če bo možno izpolnjevati določila takega samoupravnega sporazuma, vendar je ta brez podlage, saj je samoupravna pot, pot dogovarjanja in sporazumevanja edino pravilna pot vsakega napredka v naši družbi. Prav dolžnost organizatorja je, da po tej poti vodi naprej, pospešuje slovensko domačo zabavno glasbo kontinuirano, festival v Ptuju pa je le ena od manifestacij ustvarjalnosti ansamblov na tem področju.

Soočiti se je namreč treba z dejstvom, da je na območju Slovenije od 400 do 500 ansamblov te zvrsti glasbe, (to je ocena, ker uradna statistika jih še ni zajela). Od teh se jih za ptujski festival prijavi poprečno okrog 50, ogromna večina ostaja zaradi slabe kakovosti in neizvirnosti spodaj, nekaj desetina ansamblov pa je takšnih, ki so se skozi ptujski festival že širše uveljavili in danes ne prihajajo na festival iz bojazni, da ne bi izgubili renomeja, ki so si ga že pridobili. Le nekaj ansamblov v Sloveniji pa je vrhunskih, saj ob njihovih zvokih dobra polovica Slovencev občuti svoje najvišje kulturno potešenje.

Skupna naloga organizatorjev festivala v Ptuju in zveze kulturnih organizacij Slovenije je, da s pomočjo strokovnjakov na področju te zvrsti glasbe:

— usposobijo in dvignejo čimveč ansamblov iz za širšo javnost še anonimne množice na ustrezno raven glede glasbe, izvedbe in da najboljše vsako leto nastopijo v tekmovalnem delu festivala ansamblov domače zabavne glasbe v Ptuju;

— pregledajo vsa besedila, svetujejo in pomagajo, da bodo besedila vokalnih skladb po vsebini in obliki na ustrezni višini;

— v sodelovanju s proizvodnjo plošč in kaset v revijskem delu festivala prikaže javnosti tisto, najboljše, kar je bilo v enoletnem razdobju doseženo na področju te glasbene zvrsti.

Vse te naloge bo treba spraviti v okvir samoupravnega sporazuma, ki bo jasno določal pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz njih, ki bo trdno nakazal nadaljnjo smer — kam želimo in kaj hočemo. Le tako bo festival v Ptuju dobil ime, postal pojem v slovenski ljudski zabavi glasbi. Zlasti primeren trenutek bo prav deseti — jubilejni festival, da smelo stopimo na širšo vse slovensko pot.

Franc Fideršek

TEDNIKOV UVODNIK • TEDNIKOV UVODNIK

V organiziran boj proti pretiranemu hrupu

Pri izvršnem odboru samoupravne interesne skupnosti za varstvo človekovega okolja za območje občine Ptuj deluje več komisij z nalogo raziskati določeno področje, ki se navezuje na področje varstva okolja in hkrati z nalogo nakazati ukrepe na tem področju. Ena od teh je tudi komisija za varstvo pred hrupom, ki se je pred dnevi sestala na svoji prvi delovni seji. Osnova njegovega dela izhaja iz zakona o varstvu pred hrupom, ki se je pred dnevi sestala na svoji prvi delovni seji. Osnova njenega dela izhaja iz zakona o varstvu pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju; po tem zakonu je hrup vsak zvok, ki vpliva na psihično in fizično počutje delovnih ljudi in občanov tako, da jih ovira pri delu, zmanjšuje delovno storilnost, vzbuja nemir, moti okolje, preprečuje ljudem običajen počitek in škoduje počutju in zdravju.

Omenjeni sestanek je dal tudi prve napotke za osnovni program dela do konca leta 1977. Pri svojem delu je komisija dolžna spremljati vse pozitivne predpise s tega področja; upoštevala pa bo tudi predloge in opozorila delovnih ljudi in občanov, ki se nanašajo na stalno in načrtno preprečevanje ali omejevanje hrupa v naravnem in bivalnem okolju ter tudi na drugih območjih, ki so še posebej opredeljeni v zakonu o varstvu proti hrupu.

Komisija se že ubada s prvim konkretnim primerom: pritožbo občanov stanovanjskega naselja Orešje zaradi „pretiranega“ hrupa bližnjega strelišča. V tej zvezi je že sklenila, da poišče odgovor pri vseh „prizadetih“ in na podlagi tega predlaga ustrezno rešitev. Pred komisijo na je še vrsta nalog, ki jih bo morala reševati skladno z družbenimi normami in institucijami.

MG

3. september — dan slovenskega sodstva

V luči preobrazbe sodstva

Mejnik, opredeljen v določene obdobju družbenega razvoja je venomer tudi priložnost pregleda opravljenega dela in začrtanosti poti v prihodnje. Tudi letošnji praznik slovenskega sodstva bo izzvenel v delovnem in ustvarjalnem vzdušju. Slovensko sodstvo praznuje svoj praznik že 33 leto; ustanovljeno je bilo z odlokom o začasnem ureditvi narodnih sodišč in o narodnih sodnikih 3. septembra 1944.

Delovna skupnost občinskega sodišča v Ptuju se bo vključila v praznovanje dneva slovenskega sodstva s številnimi dogodki. O pomenu samega praznika bodo spregovorili v okviru delovne skupnosti; udeležili pa se bodo tudi proslave, ki bo v organizaciji okrožnega sodišča Maribor in osrednje slovenske proslave dneva sodstva, ki bo predvidoma v Ljubljani. Ob tej priložnosti pa

preobrazbo sodstva. Velike družbene naloge, ki jih bomo uresničili v letošnjem in v prihodnjem letu, ne morejo obiti davez iz določil zakona o samoupravnih sodiščih in njegovih določil skozi interes občana — samoupravljalca, da se po samoupravni poti urejajo medsebojna razmerja; ki smo jih doslej urejali predvsem s sodstvom. Zakon je stopil v veljavo 15. maja letos; z njim je določeno, da morajo biti poravnalni sveti ustanovljeni do 30. junija 1978. Obveze na tem področju pa morata sprejeti tudi socialistična zveza in sindikati.

V obeležje praznika bodo delavci sodišča vključili tudi pregled dosedanjega dela. Delovni plan za prvo polletje letošnjega leta so prekoračili za 33 odstotkov; za dosedanje delo so dobili vso priznanje družbene skupnosti, ki bo ob prazniku ponovno izrečeno.

MG

Jože Vidovič

bodo pripravili tudi vrsto športnih srečanj, ki so že postala tradicionalna.

Ko smo se pred dnevi ustavili pri občinskem sodišču v Ptuju, nas je predsednik sodišča, Jože Vidovič seznanil, da je delovna skupnost občinskega sodišča že sprejela številne naloge iz zakona o združenem delu in naloge, ki izhajajo iz novih zakonov, ki urejajo vsebino določenih družbenih razmerij. Tako je tudi s formalnopravne poti urejeno za

Ob asfaltni cesti še urejeno okolje

V drugi polovici avgusta 1977 so delovodja Komunalnega podjetja Ptuj Janez Čagran, skupinovodja Ciril Brodnjak in 2 skupini delavcev, tudi cestarji iz cirkulanskega predela Haloz, urejali bankine, jarke in propuste, ob 2,5 km dolgi, na novo asfaltirani cesti Cirkulane-Leskovec, od Cirkulane do Slatine. Po njej sedaj nemotno poteka cestni promet. Najzgodnje do leta 1979 bo asfaltiran še 2,5 km del ceste od Slatine do avtobusne postaje na asfaltirani cesti Ptuj-Leskovec.

Z asfaltirano cesto Cirkulane-Leskovec v celoti pridobi ta del Haloz sodobno, sicer ozko prometno žilo, ki bo zahtevala od voznikov osebnih in tovornih vozil vso previdnost. Sicer bi lahko prihajalo do težkih prometnih nesreč in velike škode, zlasti na mestih, kjer je cesta speljana po razmeroma strmeh pobočju in ima nepregledne ovine.

Slatinski del Haloz ima še več makadaskih cest, ki jih tudi pomagajo vzdrževati prebivalci, ki so doma ob njih. Pri navažanju gramozu so edino pripombe, da je med gramozom preveč debelega okroglega kamena. Tega zrinejo motorna vozila ob stran ceste, ker ga noben tovar ne more vtisniti v že utrjeno cestice, s takim kamenjem pri prebivalstvu zbrana sredstva ne dosežejo namena, niti navoz gramozu za vzdrževanje, če je med njimi preveč debelih majhnih hl. Sicer pa bo po zgotovitvi HC SD 2 Fomin na razpolago več gramozu, ker so ga sedaj dvigali iz globine naplavin težki kopači.

J. V.

Obetaven pridelek koruze

Letošnje vreme, ki je po svoje nekoliko zagodlo kopalni sezoni, je na drugi strani bilo dokaj ugodno za razvoj koruze. Sicer je junjska suša nekoliko zavrla njeno rast, vendar se je pozneje bistveno spremenilo.

Na območju ptujske občine je s koruso, ki je v družbeni lasti posejanih nekaj nad 1.100 hektarjev njiv in od tega nameravajo imeti za siliranje koruso iz okrog

150 hektarjev. Izgledi za pridelek so zelo obetavni, toda veliko je še odvisno od vremena, ki bi moralo biti v prihodnje precej ugodno, da bi korusa lahko dozorela.

Tako pričakujejo letos enega od najboljših pridelkov koruze v zadnjih letih, saj bodo na hektar pridelali kar od 50 do 60 metrskih stotov te pomembne kulture.

Besedilo in slika: B. Vodusek

Njive porasle s koruso bodo dale letos velik pridelek.

KK Ptuj — TOZD živilska industrija Petovia Ptuj:

Celovit sanacijski program

Težave, objektivne, deloma tudi subjektivne narave, so pogojevale negativno poslovanje TOZD Petovia v preteklem letu. Izguba je bila tudi zaradi težav v celotni panogi; velike konkurence, predvsem na področju prodaje alkoholnih pijač, kjer je ponudba večja od povpraševanja, nelojalne konkurence, zapiranje trga, nepriljubljenosti sorodnih organizacij in njihovo nasprotovanje za širitev iste proizvodnje in naposled zaradi ozkih podjetniških gledanj in ščitjenja lastnih interesov; to so glavni

žna fakulteta univerze v Ljubljani in obsega tudi racionalizacijo tehnoloških postopkov pri predelavi vrtnin; je sestavni del sanacijskega programa in osnova za izdelavo izvedenih projektov za modernizacijo proizvodnje. Potreba investicijskega vlaganja je potrjena z gospodarskim, družbenim prostorskim razvojem občine.

Večja investicijska vlaganja so načrtovana za letošnje leto, predvsem pa v letu 1978, ko bi naj sanacijski program dobil končno podobo in bi se naj realiziral sprejeti program za razširitev proizvodnih zmogljivosti pri predelavi vrtnin. Potrdilo za razširitev te vrste proizvodnje najdemo v obrisih gospodarskega in družbenega razvoja občine, saj predstavlja temelj pri povezovanju proizvodnje osnovnih surovin in predelovalne industrije; proizvodnja hrane pa je ena izmed prednostnih nalog pri gospodarskem razvoju občine in republike. Povedati je potrebno tudi, da bo predvidena investicijska vlaganja moč uresničiti le s širšo družbeno podporo.

Razvojna perspektiva TOZD Petovia temelji na lastni surovinski bazi (TOZD Kmetijstvo in obrat za kooperacijo), ki bo krila potrebne količine osnovnih surovin za predelavo vrtnin. Odlična kakovost vrtnin pogojuje vedno večje povpraševanje, zato nastaja iz leta v leto večja vrzel med ponudbo in povpraševanjem. Proizvodna širitev, predvsem povečanje predelave vrtnin je za TOZD sprejemljiva, perspektivna in obrestovalna usmeritev, posebej še zato, ker je na voljo domača surovina. V bodoče bi naj TOZD Kmetijstvo in obrat za kooperacijo postala glavna proizvajalca potrebne surovine — vrtnin za predelavo. Odnos med proizvodnjo, predelavo skupnim vlaganjem, ustvarjanjem skupnega prihodka in njegove delitve pa bo po načelih dohodkovnih odnosov urejen s posebnim samoupravnim sporazumom.

Poleg uresničevanja postavk sanacije velja poudariti potrebo po širitvi tržnega prostora, določitvi proizvodnega programa, določitvi tehnologije, organizacije dela, nagrajevanja po delu ter ureditvi naložbene politike v osnovna in trajna obratna sredstva.

Delavke pri vlaganju vrtnine

Širitev proizvodnje predelave vrtnin je potrebna tudi zaradi vedno večjih potreb po kakovitih vrtninah; poraba vložnih vrtnin na prebivalca v Sloveniji znaša okoli 50 kg letno, predvideva pa se, da se bo do konca leta 1980 povečala na okoli 110 kg, do konca leta 1985 pa na okrog 150 kg. Tržne raziskave, kot nam je povedal direktor TOZD Petovia, Jurij Štalcer so pokazale, da je predvidena proizvodnja dejansko tudi že „naročena“ proizvodnja.

Glavne značilnosti razvojne usmeritve v srednjeročnem obdobju izhajajo iz povečanja proizvodnje predelave vrtnin za okrog 210 odstotkov in povečanja števila polnitve brezalkoholnih pijač in sirupa za okrog 33 odstotkov; proizvodni program v izdelavi alkoholnih pijač pa bo za 5 odstotkov nižji od sedanjega obsega, predvsem zaradi „zadrževanja“ posebne kakovosti nekaterih izdelkov kot so: tavžent roža in drugo. V predelavi vrtnin pa bo prednjačila predelava rdeče pese v kisu, kislih kumarcev, feferonov — ostrih in sladkih ter kislega zelja.

Ljudmila Trafela,

Konkretizacija proizvodnega programa bo v veliki meri vplivala na to, da bo možno ob enakem številu zaposlenih proizvajati še enkrat več, kar je dokaz rasti produktivnosti in ekonomičnosti.

Smelost omenjenega programa se bo odrazila tudi v obsegu proizvodnje v družbenem sektorju in na preusmeritvi manjših zasebnih kmetij v vrtninarsko proizvodnjo. Po številu je takih kmetij v ptujski občini okrog 5000, ki jim bo kooperacijska proizvodnja nudila lep vir dohodka.

Ob koncu je Jurij Štalcer poudaril pomen vlaganj v rekonstrukcijo obrata in tudi celotne temeljne organizacije za doseganje trajnih proizvodnih rezultatov.

V OZD KK Ptuj so se delovni ljudje enotno odločili pomagati TOZD Petovia iz gospodarskih težav. Ključno solidarnost so se doslej odzvali že skoraj vsi zaposleni v posameznih TOZD KK; njihova pomoč se odraža predvsem v pripravljalnih in transportnih delih. Z deležem njihove pomoči nas je seznanila Ljudmila Trafela, tehnični vodja TOZD in nam povedala, da bodo s podobnimi solidarnostnimi akcijami še nadaljevali.

MG

Uresničevanje zakona o združenem delu

Potreben bo drugi krog obiskov

Prejšnji teden se je v delavskem domu Franca Krambergerja v Ptuj sestal predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj skupno s komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu pri SO Ptuj ter vodji šestnajstih skupin, ki so obiskale vse organizacije združenega dela in delovne skupnosti v občini. Prav poročila teh skupin so bila podlaga za analizo, ki je bila glavna tema razprave na skupni seji.

Analiza in razprava sta pokazali, da so v mnogih delovnih organizacijah in skupnostih že skrbno pristopili k uresničevanju načrtanih akcijskih programov, ponekod pa o tem šele razpravljajo. Ugotovljeno je bilo tudi dejstvo, da se ponekod vodilni delavci, ki so odgovorni, tudi imenovani in plačani za to, da skrbijo za izvajanje zakonov (zakon o združenem delu je tudi zakon, čeprav edinstven pri nas in v svetu), vendar prav pri uresničevanju določil zakona o združenem delu poskušajo odgovornost prenesti na druge, na člane komisije, vodstva DPO ipd.

Na seji so se dogovorili, da bodo člani vseh 16 delovnih skupin v septembru in oktobru znova obiskali vse delovne organizacije in skupnosti, za katere so bili zadolženi, da ugotovijo, kaj je bilo že konkretno napravljenega. Njihova poročila pa bi spet služila za razpravo na skupni seji občinske konference ZKS in plenuma občinskega sveta ZSS Ptuj, ki bi naj bila predvidoma v začetku novembra.

Imenovali so tudi tri članske komisije, v sestavi: Janko Bezjak, Oton Polič in Breda Pregelj, ki bo oblikovala konkretne sklepe in jih poslala vsem komisijam v delovnih organizacijah in skupnostih, saj bodo ti sklepi dobro vodilo pri njihovi nadaljnji aktivnosti. FF

TEDNIKOV RAZGOVOR S FILIPOM WARASCHEM

Nezaslišana posilstva narodnostnih skupin v osrčju Evrope

Prejšnji ponedeljek, je bil v brigadirskem naselju v Dornavi Filip Warasch, generalni sekretar narodnega sveta koroških Slovencev, skupaj z Ido Ortner, članico solidarnostnega komiteja. S predstavniki družbenopolitičnih organizacij ptujske občine se je pogovarjal o mladinskih delovnih akcijah po Sloveniji, še posebej pa o MDA Slovenske gorice 77, kjer so pridno vihteli kramp in lopato štirje koroški Slovenci.

Ko je stekla beseda o trenutnem političnem stanju na avstrijskem Koroškem, je Filip Warasch dejal: „Za vsak moj obisk v Sloveniji je potrebno posebno dovoljenje, kajti avstrijske oblasti me vedno zasledujejo. Mislim, da boste zato lahko razumeli moje veselje, ko se nahajam med vami, brati. Tukaj se počutim, kot doma. Kljub temu pa se vedno rad vracam domov, kajti vem, zakaj živim in zakaj hočem ži-

veti na avstrijskem Koroškem. Ne samo zaradi tega, ker sem tam rojen, marveč zato, ker se zavedam, da sem dolžan pomagati svojim sorojakom pri dosegu narodnostnih pravic.

S 1. julijem letos se je na Koroškem marsikaj poslabšalo. Dobili smo odredbe, s katerimi so Avstrijci skrčili dvojezično ozemlje na eno tretjino, kar zadeva uradni jezik in celo na eno šestino, kar zadeva dvojezične topografske napise. S tem hočem povedati, da smo do sedaj vsaj na papirju imeli možnost uporabljati slovenski jezik v Podjunu na Rožu, v Zili in na Gurah, sedaj pa je to območje skrčeno na Podjunu na del Roža izključena pa je celotna Zila.

Novi avstrijski zakon o narodnostnih skupinah nam prinaša še druge negativne posledice, zato naj povem, da Slovenci na Koroškem tega zakona nismo in ne bomo ni-

koli sprejeli. Prav v teh dnevih z demonstracijami opozarjamo avstrijsko javnost na nesoglasanje. Postavljamo svoje privatne dvojezične table, ki jih potem varnostni organi — prijatelji miru in reda spet odstranjujejo. S tem hočemo demonstrirati, da smo tukaj doma, da hočemo izpolniti 7. člena državne pogodbe na celotnem ozemlju, kot bi moralo to biti tudi po vseh mednarodnih določilih o manjšinskih in človekovih pravicah.”

O nedavnem obisku koroških Slovencev pri Kurtu Waldheimu generalnemu sekretarju OZN, ki je bil za zaprtimi vrati pa je Filip Warasch dejal:

„Z zadoščanjem lahko ugotovim, da je Kurt Waldheim tako prvič sprejel od nas uradno petico, kot generalni sekretar, pri tem pa je obljubil, da jo bo predal ustreznim organom organizacije Združenih narodov. Pomembno je tudi, da je Kurt Waldheim povdaril, da je možna znosna in pravična rešitev manjšinskega vprašanja le na takšen način, da se doseže soglasje med večino in manjšino. V konkretnem primeru na Koroškem bi to pomenilo, da bi moralo priti do soglasja med avstrijsko zvezno vlado in obema centralnima organizacijama koroških Slovencev. To kar imamo sedaj pomeni čisti diktat večine nad manjšino, kajti spoznam vseh treh avstrijskih strank ne pomeni nič drugega kot kapitulacijo pred nemško-nacionalističnim koroškim Heimatdienstom.”

Oktober letos, bo predvidoma sojenje, na katerem bodo Filipu Waraschu sodili za dejanje, ki ga ni storil. Kljub popolnemu alibiju, ga namreč krivijo za „hud zločin”. O tem, je Filip Warasch povedal: „Avstrijci mi hočejo soditi, zaradi poskusa napeljevanju nekega tretjega k bombnemu atentatu. Sam še enkrat povdarjam, da je to izredno smešna trditve, kajti moj alibi je 100 %. Nad 15 prič dokazuje, da sem bil v času, v katerem naj

Filip Warasch, generalni sekretar narodnega sveta koroških Slovencev v Dornavi.

bi kot „terorist” predajal eksploziv, povsem na drugem kraju. Menim, da hočejo Avstrijci zrežirati ta proces, kot skrajno politični, kar pomeni da nas in mene hočejo povsem zlomiti. Naš boj za doseg pravic, hočejo kriminalizirati, da bodo potem lahko delili vodstvo ljudstva, kajti že večkrat so o nas govorili, da postajamo generali brez vojske in po mojem mnenju sodi vse to v okvir pritiska, ki ga izvaja zvezna vlada, stranke in še posebej tisk na Koroškem in v Avstriji.”

Na vprašanje: kakšna pomoč bi bila v tem trenutku najbolj potrebna koroškim Slovincem v Avstriji od domačinov v Sloveniji, je Filip Warasch dejal:

„Odgovoril bi na dva načina. Prvi je pomoč, za katero upam, da mi jo boste ob priliki oktobrskega procesa nudili v največji meri. Prepričan sem, da bo slovenski narod in ostali narodi in narodnosti Jugoslavije dokazali vsem, da nas podpirajo v našem pravičnem boju, za doseg narodnostnih pravic. S tem bodo izkazali svojo solidarnost do vseh nas, ki smo danes pred sodišči, ki smo stali pred sodišči v preteklih rajhih in ki bomo še v bodoče.

Drugi del podpore slovenski manjšini kot celoti pa je nadaljevanje vztrajne vsestranske pomoči, še posebej letos, ko je v Beogradu beogradska konferenca, na kateri menim, da bo jasno govora o nezaslišanih posilstvih narodnih skupin v osrčju Evrope.”

Pripravil: M. Ozmec

Kdaj novi prostori samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij

V Ormožu pravzaprav postaja novogradnja povsem vsakdanja stvar, kajti v tem letu je v Ormožu steklo toliko novih gradenj, da se človek niti ne začudi naslovu, ki smo ga zapisali. Da je temu res tako potrjuje dograjena posebna osnovna šola, v teku je gradnja nove veleblagovnice, stanovanjskega bloka, obrat Gosada v Središču, nadalje bodo v Ormožu gradili skladarno tovarno, nova stanovanja in druge objekte.

Več ali manj smo seznanjeni, da je Ormoški grad središče javnega in družbenopolitičnega življenja v Ormožu. V grajskih prostorih se tako gnetejo domala vsi skupščinski organi, vse družbenopolitične

ustanovitve interesnih dejavnosti v občini se je tudi pojavilo vprašanje novih prostorov. Nekatere prostore so sicer začasno uredili, še vedno pa so potrebni prostori za postajo milice, SDK, delavsko univerzo, štab teritorialne obrambe ter skladišča za opremo teritorialcev. Lani je bil narejen idejni osnutek ureditve novih prostorov v hiši, ki stoji na vogalu Vrazove in Kolodvorske ulice ter Mestnega trga. To je takojmenovana Banova hiša.

Idejni osnutek, ki je že pripravljen, je tudi v arhitektonskem smislu povezan z okolico in okoljem mestnega središča. Hiša bi imela klet, pritličje in

nizacij bi bila prek mostovža povezana z novo blagovno hišo.

Do realizacije je še daleč, kajti najprej bo potrebno napraviti natančno finančno konstrukcijo, šele potem razmišljati o datumu novogradnje. Denarna sredstva bodo zbirali prek interesnih skupnosti, delavske univerze in SDK Ptuj. Iz občinskega proračuna bodo financirali prostore postaje milice in družbenopolitičnih organizacij.

Delavska univerza je doslej že zbrala določena sredstva in bo tako prav gotovo dobila prostore v novi zgradbi. Prav tako je z ekspozituro SDK v Ormožu. Kol nam je dejala vodja ekspoziture

Marička P. ak, so sedanjí prostori neustrežni in tudi premajhni. V prihodnosti bo potrebno v SDK zaposliti še več delovne sile in bo zato 130 kv. metrov dovolj za naše delo in poslovanje z ljudmi. Prav tako menimo, da je izrazila Anica Zidarič, direktorica delavske univerze, ki je dejala, da so prostori nujno potrebni, kajti za izobraževanje je potreben tudi sodoben prostor.

Postaja milice danes prav tako postuje v skrajno nefunkcionalnih prostorih. Zato si tudi miličniki skupaj z nekatrimi občinskimi organi prizadevajo, da čimprej dobijo nove sodobne prostore.

Besedilo in slika: zk

Nekdanja Banova hiša bo namenjena SIS in DPO občine Ormož. Foto: zk

organizacije, tudi samoupravne interesne skupnosti in v gradu je tudi glasbena šola, so skladišča in podobno.

Zato v Ormožu že dalj časa razmišljajo o novih prostorih, kjer bi svoje mesto našle vse interesne skupnosti in vse družbenopolitične organizacije, ki so zares v nefunkcionalnih prostorih. Z

nadstropje. V kleti bi bili prostori nekaterih SIS, tudi skladišče bi lahko bila in dve sejni dvorani. V pritličju bi bili prostori SDK (130 kv. m), delavske univerze in morda postaje milice. V nadstropju pa naj bi bili prostori interesnih skupnosti in vseh družbenopolitičnih organizacij. Zgradbo samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih orga-

KLJUB OBSTOJEČIM TEŽAVAM — VELIKA ŽELJA PO ŠE VEČJEM NAPREDKU

Za letošnje poslovno leto so v Agrottransportu planirali za 10 odstotkov večji prihodek kot leta 1976. Skupni prihodki organizacije združenega dela so bili 30. 6. 1977 realizirani v primerjavi z letom 1976 z indeksom 126, medtem ko so se poslovni stroški v primerjavi z lanskimi povečali le z indeksom 118. Iz teh podatkov je moč ugotoviti, da je kolektiv Agrottransporta v letošnjem prvem polletju zelo racionalno posloval in varčeval, saj zaostajajo stroški za skupnim prihodkom za 8 indeksnih točk. Rezultat poslovanja izražen v čistem dohodku je temu primeren ter je odsev nesebičnega prizadevanja vseh članov kolektiva, vsakega na svojem delovnem področju, bodi si na stroju, kamionu, v delavnici in pri organizaciji dela.

Prihodek v TOZD Agrottransport interno ugotavljajo po

fakturirani realizaciji, saj le tako uspešno zasledujejo vsakega posameznega proizvajalca. Prihodek ugotavljajo na nivoju vsakega posameznega proizvajalca sred-

saj so bili le-ti delno neizkoriščeni v juniju, prav tako pa bodo v septembru.

V lastni kuhinji pripravljajo tudi tople obroke tako, da imajo

Agrottransport Ptuj:

stva, kot je tovarnjak ali stroj. Vsak delavec, ki dela na stroju oziroma kamionu sprotno ugotavlja svoj prihodek, ki se evidentira na obračunskem mestu. Realizirani mesečni prihodki so potem tudi osnova za obračun in izplačilo osebnega dohodka. Tako so na vseh delovnih mestih že izpolnili določila zakona o združenem delu, saj izplačujejo osebne dohodke izključno po delu in delovnem uspehu.

Program vlaganja v osnovna sredstva za letošnje leto je v Agrottransportu zelo obsežen, saj predvideva naložbe v osnovna sredstva v skupni vrednosti 21 milijonov dinarjev. To je za delovno organizacijo v velikosti Agrottransporta izredno visoka investicija. Kljub temu jim je s pomočjo KB Maribor — podružnice Ptuj uspelo zagotoviti finančno konstrukcijo za celotno investicijsko vlaganje. V opremo dejavnosti bodo od tega vložili 11 milijonov dinarjev, v gradnjo vzdrževalnega objekta pa nadaljnjih 10 milijonov dinarjev. Naj omenimo še, da je velika želja vsega kolektiva predati svojemu namenu nove objekte že ob dnevu republike, vendar se bojijo, da izvajalec, TOZD Gradnje Ptuj do tega roka ne bo uspelo omenjenega objekta v celoti dograditi.

V Agrottransportu se zavedajo, da je za še boljše delovne rezultate potrebno poskrbeti tudi za rekreacijo in prehrano njihovih delovnih ljudi. V ta namen imajo ob Jadranu počitniške objekte in sicer v Vrsarju, Filipu Jakovu in Budvi. Skupne zmogljivosti omogočajo istočasno letovanje šestim članom kolektiva z družinami, tako lahko letno letuje ob morju ena tretjina zaposlenih. Kljub ugodnostim pa člani kolektiva še vse premalo koristijo te domove,

člani kolektiva, ki niso izven sedeža organizacije, možnost koristi dobro in kalorično hrano, vse to pa je osnova za dobro počutje in produktivno delo.

Kot nam je povedal direktor Vladimir Škorjanec, so v teku intenzivne priprave za referendum o združitvi v poslovno skupnost cestno prometnih in drugih organizacij združenega dela. Na predlog DPO in Gospodarske zbornice Slovenije bi se v to poslovno skupnost vključila predvsem podjetja javnega cestnega prometa, Referendum o pristopu v to skupnost bo v Agrottransportu v mesecu oktobru.

Prvi stroj za rigolanje v Jugoslaviji. Kolektiv Agrottransporta je zanj odštél okoli 3 milijone din. Z njim upravlja strojnik Marko Toplak

Novoustanovljena skupnost bo imela sedež v Ljubljani. V razpravi je že samoupravni sporazum, ki podrobneje določa

tako najlepše vključuje v praznovanje letošnjih, za nas vse tako pomembnih obletnic. JB

„Naši slavnosti zdravíme jubilea prezident TITO”

Velik napis je v šopu žarometov naznanil začetek žetvenih svečanosti, ki jih v Daruvaru in okoliških krajih prirejajo vsako leto ob zaključku žetve. Tako imenovani „OBŽINKY” so velik praznik Čehov, živečih v tem predelu Jugoslavije in jih prirejajo že od leta 1925. Tudi sama sem se jih letos udeležila in ostale mi bodo v nepozabnem spominu.

Češki dom v Daruvaru je bil v soboto, 20. avgusta napolnjen do zadnjega mesta in marsikdo je moral ostati celo zunaj. V bogatem kulturnem programu so nastopili prebivalci češke narodnosti in v besedi prikazali dolgoletne kulturne tradicije ob koncu žetve.

Osrednja prireditev pa je bila v nedeljo, ko je v dopoldanski povorki po ulicah Daruvara krenil pisan sprevod skupin raznih narodov in narodnosti. Na čelu povorke so nosili veliko, z žitnim klasjem okrašeno sliko tov. Tita, za njo pa so se zvrstili zastavonoše na konjih. Prek 30 skupin je nato v pisanih narodnih nošah zaplesalo po daruvarskih ulicah, prikazalo stare običaje in dela ob pospravljanju žit, ob koncu pa so se predstavili še z najmodernejšo mehanizacijo. Povorka je nato krenila na stadion „Partizan”, kjer je bil miting vseh sodelujočih.

V popoldanskem kulturno umetniškem programu so na stadionu „Partizan” ponovno nastopile številne folklorne skupine v narodnih nošah in s svojim nastopom navdušile nabito poln stadion obiskovalcev. Enkrat je bil pogled na pisano množico, ki se je ob koncu programa zila v en sam ples. Nihče ni vprašal po narodnosti in številu — z obrazov vseh je žarelo samo eno — „enotnost in bratstvo ter ponos, da živijo v deželi, ki jo vodi tov. Tito.” Prav njegovim jubilejem so bile posvečene letošnje žetvene svečanosti prebivalcev češke narodnosti, ki so jih v Daruvaru združili s pomembnimi jubileji: 70-letnico češkega društva, 55-letnico češke šole in 50-letnico češkega otroškega vrta.

Daruvar z okolico bi lahko imenovali ne samo Jugoslavija, ampak celo „Evropa v malem”. Tu je 18 narodnosti in največ od teh je Čehov — 20 % vseh prebivalcev. Enotnost se čuti na vsakem koraku. Nič ni potrebnih zato števil, vsem manjšinam so zagotovljeni enaki pogoji za življenje. Ponosni so na to in na pripravi, da bodo tudi jugoslovanskim manjšinam izven Jugoslavije zagotovljene njihove pravice brez preštevanja. Silva Razlag

Pridelek sadja

Mraz, ki je večkrat nastopil v letošnji pomladi je povzročil precejšnjo škodo v sadovnjakih in vinogradih. Mraz je zelo prizadel mlade poganjke in posledica tega bo izredno slab pridelek mnogih kultur tako na družbenem, kot na zasebnem sektorju. S tem bo pridelek povsem v nasprotju s pričakovanji, kar bo nedvomno vplivalo na celotno gospodarstvo v ptujski občini.

Pri TOZD kmetijstvo Kmetijskega kombinata Ptuj smo dobili na oddelku za sadjarstvo in vinogradništvo natančne podatke o letošnjem pridelku in o škodi, ki jo je prizadel mraz in ponekod še toča. Popolnoma je bil letos uničen ves pridelek breskev, veliko škodo so utrpeli še nasadi hrušk, saj bo pridelek za 80 % manjši od načrtovanega. Pozeblo je tudi 40 % manjši od načrtovanega. Pozeblo je tudi 40 % pridelka višenj in približno toliko jabolk, ki so utrpeli večjo škodo predvsem v višjih legah, kjer je bila stopnja mraza močnejša. Ponekod je nasad jablan precej poškodovana toča. To velja predvsem za mladi nasad v Doleni, kjer bo kvaliteta jabolk precej slabša.

Na nekaterih mestih so jablane precej dobro obrodile, vendar bo prvotna vrednost kvalitete le okrog 25 vagonov. Prav tako v TOZD kmetijstvo polagajo precej pozornosti pospeševanju sadjarstva na območju ptujske občine. Jablane so zasejane na skupno 80 hektarjih v družbenem sektorju, vendar je od tega intenzivnih nasadov le 30 hektarjev. V bodoče pa se bo ta številka še povečala, saj bo že naslednje leto večja za 6 hektarjev, ko bodo že lahko obirali v novem

nasadu, ki je zasnovan po modernem sistemu tako imenovanega gostega sajenja. Na pomlad pa bodo po tem sistemu pomnožili svoje površine zasajene z jablanami vse za 10 hektarjev.

Tudi nasade hrušk, ki jih je sedaj nekaj nad 35 hektarjev bodo še pomnožili in obnovili, tako nameravajo pridelati čez dve leti okrog 90 vagonov hrušk na leto. Povečali bodo še nasade višenj, medtem ko se z breskvami intenzivneje ne bodo več ukvarjali predvsem zaradi manj ugodnega podnebja. V zadnjih petih letih so pri Kmetijskem kombinatu že obnovili čez 60 hektarjev raznih nasadov, do konca leta 1980 pa nameravajo obnoviti še dodatnih 30 hektarjev, kar bo velik prispevek pri razvoju sadjarstva na območju ptujske občine.

Natančnih podatkov o površinah sadjarskih nasadov na zasebnih površinah sicer ni, prav tako tudi ne o škodi, ki sta jo povzročila mraz in toča, vendar sklepajo, da je škoda približno enaka, kot na površinah, ki so v družbeni lasti.

Neprecenljivo škodo je letošnji mraz povzročil tudi v vinogradih, tako v tistih ki so last kmetijskega kombinata, kot v vinogradih zasebnih lastnikov na območju Haloz in Slovenskih goric.

Letošnji pridelek bo za 70 % manjši od načrtovanega. Nekoliko boljše so obrodile le nekatere sorte kot: traminec in beli burgundec izmed belih in modri burgundec izmed rdečih vrst grozdja. Ostale vrste pa so vse slabše obrodile, saj je ponekod ostalo le 5 % načrtovanega pridelka.

Tudi nasade vinogradov nameravajo pri KK Ptuj v naslednjih

Motiv iz nasada hrušk KK na Panorami, ko je bele cvetove prekril sneg. Posnetek 31. marca 1977.

Foto: R

nekaj letih precej povečati, predvsem na območju Haloz, kjer imajo že sedaj največ vinogradov. Do konca leta 1980 bodo skupno obnovili 80 hektarjev vinogradov. V ta namen nameravajo v kratkem začeti z gojenjem trsnih sadik. Upoštevali bodo vse dosedanje

poskuse, ki so jih opravljali na našem območju in poskušali izbrati za nadaljnje gojenje le tiste sorte vin, ki so v dosedanjem obdobju pokazale dobre rezultate. Na ta način nameravajo priti tudi do selekcioniranih cepičev vinske trte.

Branko Vodušek

Pridelek hmelja pod pričakovanji

Letošnji pridelek hmelja na območju ptujske občine ne bo dosegel pričakovanj. To je možno sklepati že sedaj, čeprav je pod streho šele okrog 70 odstotkov pridelka. Ta kultura je bila letošnje leto zasajena na okrog 120 hektarjih, ki pripadajo Kmetijskemu kombinatu Ptuj. Hmelj obirajo letos povečini strojno, le v nasadu pri Zavru poteka obiranje še ročno.

B. VODUŠEK

DOBER VPIS

Vpisovanje novih učencev v poljedelsko živinorejsko šolo v Turnišču pri Ptuj dobro poteka. Doslej se je prijavilo že 48 kandidatov, od katerih je 37 kandidatov izpolnilo tudi zahtevane podatke. Z vpisom nadaljujejo do začetka pouka, ki se bo začel v teh dneh. Če se bo skupno vpisalo nad 45 novih učencev, bodo poučevali v prvem razredu v dveh oddelkih. Ugotavljajo, da je vpis letos eden najboljših v zadnjem obdobju.

I. k.

Slovenska Bistrica

Hitreje v reševanju kooperacijskih odnosov

Na območju občine Slov. Bistrica je po zadnjih podatkih zajetih v pogodbeno sodelovanje okoli 1000 kmetij. Od tega je največ, okoli 640 pogodb sklenjeno za prirajo mleka, pri organizirani reji goveje živine pa trenutno pogodbeno sodeluje blizu 570 kmetov, ki skupno gojijo okoli 2200 glav goveje živine.

Pomembnejši uspehi v okviru pogodbenih dejavnosti so doseženi še na področju sadjarstva in vinogradništva, kjer deluje okoli 40 kooperantov. Nekoliko manjši uspehi pogodbenih sodelovanj so doseženi na področju poljedelstva, kjer pa je z novimi ukrepi pričakovati skorajšnje ugodnejše rezultate.

V celotni kmetijski predelovalni sferi obstojajo v občini Slov. Bistrica predvsem pogodbeno maržni odnosi. Sorazmerno skromni fizični obseg organizirane kooperacijske proizvodnje, kar še posebno velja za območje Pohorja, je delno v preamajni zasedenosti pospeševalne službe. Prav temu področju so v zadnjem obdobju posvetili v bistriški občini vso skrb, zato danes že lahko govorijo o pomembnih napredovanjih v smeri širjenja kooperantske mreže in razvoja kmetijstva v občini Slov. Bistrica.

Viktor Horvat

Prvo sadje

Prvo sadje je vedno najslajše, posebno kadar ga ni v izobilju. Letošnja igra narave je s pozebo uničila precej pridelka in prenekateri jabolčni štrudeli manj bo zadišal v kmečki kuhinji, pa tudi vinske kleti letos ne bodo občutile teže lanskega pridelka. Ponekod pozeba ni preveč ožglosa kmetijskih pridelkov, tam, kjer pa se je razjezila, je pustila bolj malo. Prav zaradi tega se je vredno nasmehiti ob sladkosti jabolka, ki nam ponuja svojo sočnost. Na naši sliki verjetno ne bo sadja za poln koš, bo pa dovolj za otroški želodec.

BESEDILO IN SLIKA: Franc Milošič

DVAJSET UR ZA VREČO OTROBOV

Pred trgovino Mercator v Cirkulanah je na srečo močan železen drog ograje, na katerega se lahko krepko naslanjajo tamkajšnji krajan, ki na videz mirno v sebi skrivajo vso jezo, ki se je v nekaj dneh nakopičila v njih. Vdano in pobožno čakajo in zdi se, kakor da bi doma ne imeli nobenega dela. Tu posedajo, „pasejo dolčas“, ogledujejo in ocenjujejo ljudi, ki hitijo po nakupih.

V Halozah je v tem času obilica dela, pa še ljudi ni, ki bi ga opravili. Zakaj torej toliko „brezposelnih“ pred trgovino? Odgovor je skrit v 40-kilogramskih vrečah Intesa, ki jih v Cirkulane ni od nikoder, oziroma bodo „prišle jutri“ kot zagotavljajo trgovci. Te besede pa Cirkulančani le prevečkrat slišijo in prav je, da jih zvedo še drugi.

Gre za tiste „nesrečne otrobe“,

ki jih haloški pujski in svinje použijejo, preden občutijo mesarjevo krutost ob kolinah. Starejše in mlajše ženske hodijo v Cirkulane po otrobe po pet in več kilometrov daleč. Neredko prihajajo kar s kolesi na ramenih, a se vračajo s praznimi, ko se dan prevesi že v drugo polovico. V trgovini so jim rekli, „da bodo jutri“ in naslednjega dne se ne spremeni niti za las. Zopet ni otrobov! Toda nekaj dni predsedijo na ograji, doma pa jih čaka delo. Trgovci bi lahko bili toliko vljudni, da bi pošteno povedali kdaj naj pridejo počakat.

Pred kratkim se je zgodila še ena zanimivost. Otrobi so začuda prišli v skladišče, a nobena „trgovska batina“ jih ni hotela prodajati. Nad trideset ljudi je čakalo le na otrobe, a ker ni bilo poslovdje, se nihče „ni hotel zafrkavati z otrobi“ in teh trideset ljudi je čakalo skoraj

tri ure po tistem, ko so vreče obležale v skladišču. Namestnica

poslovdje je le razkačeno odgovarjala, „da ona otrobov ne bo prodajala, naj jih kdo drugi“. A tega drugega ni bilo. Trideset ljudi po tri ure za prazen nič! Kaj bi vi naredili, če vam trgovci tri ure ne bi hoteli dati izdelka, ki ga vidite na polici? In bi kar štiri dni zapored hodili v dobri veri, da ga boste „jutri“ res dobili?

Jaz bi ga z največjim užitkom „rešil“ ne samo prodajanja otrobov, ampak vseh „zafrkancij“ z izdelki, ki so namenjeni kupcu. Posamezniki tako izgubijo po 20 in več ur za eno samo vrečo otrobov. Od cirkulanskih trgovcev bi rad zvedel, če so kupci v trgovini zaradi njih ali oni zaradi kupcev. Haloške ženske na ograji pred trgovino so mi to že povedale in dodale še nekaj krepkih besed, ki so bile namenjene njihovim „trgovskim batinam.“

Franc Milošič

ČRNE GRADNJE • ČRNE GRADNJE • ČRNE GRADNJE • ČRNE GRADNJE • ČRNE GRADNJE • ČRNE GRADNJE

Nedovoljene gradnje postajajo družbeni problem

Vsi vemo, da je v Sloveniji pomanjkanje kmetijskih zemljišč in hkrati ugotavljamo, da prav na rodovitnih njivah gradimo, kar zmanjšuje površine. Med temi je tudi mnogo nedovoljenih ali „črnih gradenj“, ki postajajo v zadnjem času vse pogostejše predmet širšega družbenega obsojanja. Te obsodbe so v večini primerov povsem upravičene, saj opažamo, da se ta pojav širi in s tem povzroča večjo škodo ne samo za okolje, v katerem se pojavi, ampak hkrati tudi za celotno družbo, kajti črne gradnje se bohotijo tudi nad pomembnimi viri pitne vode in na rezervatih za objekte širšega družbenega pomena, daljnovoda, ceste, tovarne itd.

V naši družbeni praksi velikokrat opažamo, da zaključki prostorskega in urbanističnega načrtovanja mnogokrat niso enaki in ne vsebujejo pravih pogledov glede na vsebino in pomen. Posledica tega je velikokrat enostranska informiranje posameznikov ali skupine. Da bi odpravili takšno enostranstvo pri zelo pomembnem prostorskem načrtovanju, bi morali vsakokrat upoštevati vse dejavnike družbenega razvoja (prostorskega, gospodarskega in socialnega) povsem enakovredno in soodvisno.

Prostorsko načrtovanje, ki dobi v zadnjem času vse večji pomen, bi le tako dobilo realne osnove v celotnem družbenem razvoju, saj je prostor tisti, v katerem živi in se razvija celotna družba. Pri tem bi moral dati svoj delež vsak posameznik, ki je član te visoko organizirane skupnosti. V mislih imam ponovno zagotavljanje stanovanj, kar je prav tako važen element prostorskega načrtovanja. Marsikdo pa hoče kar mimo tega in posledica takšnega ravnanja je mnogokrat velika in nepopravljiva škoda, ki nastane z nedovoljenimi gradnjami.

Na območju ptujske občine smo

na področju usmerjene gradnje že dosegli zavidljive uspehe, saj je ta oblika množičnega zagotavljanja stanovanj tudi družbeno in ekonomsko najbolj sprejemljiva. Velike zaslugе za to ima Samoupravna stanovanjska skupnost Ptuj, ki je z usmerjeno blokovno gradnjo zagotovila številnim občanom potrebe po stanovanju.

Poleg tega gradijo veliko število stanovanj še posamezniki izven usmerjene gradnje na območju celotne občine. S tem pomagajo reševati stanovanjsko problematiko z lastnimi sredstvi, kar je koristno in pozitivno le takrat, ko imajo vso potrebno dokumentacijo in gradbeno dovoljenje, saj je s tem dokazano, da ne gradijo na zemljišču, ki je perspektivna kmetijska površina ali pa je že rezervirano za kakšen objekt. Toda žal poskušajo mnogi graditi kar po svoje, mimo obstoječih pravil, dovoljenj in zakonov ter v neskladju s sprejetimi prostorskimi načrti.

V takšnih primerih, ki jih nikakor ni malo, ti graditelji neposredno zanemarjajo širši družbeni interes in vidijo svoj zastavljeni cilj, ki je zgraditi si svojo hišo. Ta cilj je glede na namen družbeno sprejemljiv in pozitiven, saj si ob-

čan želi z lastnimi sredstvi zagotoviti stanovanje, po drugi strani pa je ta zastavljeni cilj škodljiv, ker lahko s postavitvijo svoje hiše na zemljišču, ki je namenjeno za kaj drugega, pomembnejšega za skupnost, povzroči veliko in nepopravljivo družbeno škodo.

Vzrokov za nedovoljene gradnje je več, v glavnem pa jih lahko razdelimo v dve skupini. Mnogi se odločajo za črno gradnjo zaradi dolgega in zamotanega upravnega postopka za dobavo gradbenega dovoljenja, saj je znano, da so postopki za izdajo gradbenih in lokacijskih dovoljenj najdaljši. To je za nekatere občane nesprejemljivo, pa tudi denarja, ki bi ga morali odšteti za gradbeno

dovoljenje že pred samim začetkom gradnje se jim zdi škoda, zato začnejo graditi „na črno“. Seveda ima svoj delež pri tem tudi danes že zastarela prostorska dokumentacija, ki ne ustreza več razvoju današnjih družbenih in ekonomskih odnosov.

Ko pristojni organ ugotovi, oziroma izve za črno gradnjo, najprej ugotovi ali se gradi hiša na zazidljivem zemljišču — se pravi tam, kjer urbanistični načrt predvideva grajenje, je to gradnjo mogoče legalizirati, zgraditi do kraja, če s tem ne bo kakšne škode za skupnost. Huje je, kadar se ugotovi, da se objekt gradi na zemljišču, kjer je že predvidena kakšna druga, za širšo družbeno

skupnost pomembna zgradba, ali kakšna druga investicija, ali pa na tistem območju sploh ni predvidenega kakršnega koli grajenja zaradi pomembnega in perspektivnega kmetijskega zemljišča, ali zaradi zelenega pasu okrog mesta in podobno.

Za gradnjo na takšnih lokacijah se nekateri občani odločijo zaradi ekonomskih dejavnikov, saj se zgodi, da dobijo zemljo podarjeno, ali pa jo kot kmetijsko zemljišče poceni kupijo. Nemalo pa je tudi takšnih, ki se za gradnjo na nedovoljenem zemljišču odločijo iz povsem čustvenih razlogov, ker mu je pač lokacija všeč, ne glede na to, če bo gradil celo na gozdni jasi ali pa tudi na prej omenjenih zemljiščih. Takšne gradnje so v neposrednem nasprotju s sprejetimi in družbeno poterjenimi prostorskimi načrti. Kršitev teh pa je škodljiv pojav zaradi tega, ker graditelj povzroči neprecenljivo škodo. Kljub visokim kaznim, tako denarnim kot tudi zapornim, prepovedi priključitve objektov na komunalne naprave, se ljudje odločajo za takšna dejanja s preprosto tolažbo, da se ne bo ukrepalo.

Zakon o urbanističnem planiranju sicer predpostavlja možnost takšnih nevljudnih prostorskih načrtov in zato narekuje za takšne primere uvedbo posebnega postopka. To je postopek, v katerem se za objekt, ki je zgrajen ali se gradi v nasprotju s sprejetimi prostorskimi načrti, ugotavlja mnenje družbeno politične skupnosti, v kateri občan živi in gra-

di svoj objekt in zanj ni možno, da bi ga dogradil po zakonski in družbeno uveljavljeni poti. V tem postopku se ugotavlja mnenje okoliške družbe do konkretnega problema. Če je zaključno mnenje družbe, ki ocenjuje v tem posebnem postopku črno gradnjo, pozitivno in je ugotovljeno, da lokacija za objekt, ki se gradi brez potrebne dokumentacije ni trenutno namenjena za kaj drugega, je objekt možno legalizirati, zgraditi do konca. Hkrati pa to pomeni, da objekt nima neomejenega pravnega varstva in se mora podrežati družbenim interesom poznejših prostorskih načrtovanj.

Pri oddelku za gospodarstvo in urbanizem pri skupščini občine Ptuj smo zvedeli, da so v zadnjem času uvedli posebne postopke za 14 nedovoljenih gradenj. Iz do sedaj zbranih mnenj sklepajo, da bo le del teh lahko vključen v sedanje in bodoče zazidave, nekaj pa je takšnih, da jih ne bo mogoče legalizirati in jih bo treba odstraniti. Ob pravilni informiranosti in spoznanju škodljivosti nedovoljenih gradenj bo tudi širša družbena skupnost lahko zavzela do tega pojava pravilno stališče in ga obsodila kot družbeno škodljivo. Svoj delež k pravilnemu vključevanju individualnih graditeljev v usmerjeno stanovanjsko gradnjo pa bodo nedvomno dali tudi prenovljeni prostorski načrti, ki bodo predvidoma sprejeti do konca letošnjega leta.

BESEDILO IN SLIKA: BRANKO VODUŠEK

Črna gradnja na jasi sredi gozda v zelenem pasu Ptuja, „pljučih“ mesta. Postavili so ograjo, uto za orodje, na hitro navozili nekaj gradbenega materiala in zabetonirali temelje. Vse to pa ne bo pomagalo, gradnjo bo treba odstraniti.

NA OBISKU PRI MORNARIŠKEM ŠOLSKEM CENTRU V SPLITU

10. september je slavnostni dan mornarjev JLA; praznujejo ga v spomin na pomemben mejnik iz NOB.

V prvih dneh narodnoosvobodilne vojne na morju, so se prvi mornarji srečevali z nešteto borbenih in „morskih“ pastí; bili pa so tudi brez potrebnih izkušenj in predvsem strokovnega znanja. Prvi spopadi s sovražnikom na morju segajo že v leto 1941, vendar se je z organiziranimi začetki za šolanje partizanske vojne mornarice pričelo koncem leta 1942.

Ustanovljena je bila Sekcija za vojno mornarico z nalogo organizacije izpopolnjevanja kadrov v mornariških odredih. Pouk je potekel v obliki kratkotrajnih tečajev. Med pomembnejšimi centri za šolanje vojnih morna-

strokovnem izpopolnjevanju velika, zgovorno potrjuje stavek: „... komandanti oboroženih ladij še niso v zadostni meri usposobljeni, da bi mogli izpolnjevati vse postavljene naloge.“

Z rednim šolanjem pomorskega oficirskega kadra se je pričelo 7. novembra 1946., ko je bila v Dubrovniku odprta vojaška mornariška šola. Čez dobro leto se je šola preselila v Divulje, kjer se ustanovi tudi vojaška mornariška šola tehnične smeri, obe pa sta združeni v center. Leta 1952 je iz centra izšla tudi vojna mornariška tehnična akademija.

Prvi začetki novega mornariškega šolskega centra v Splitu segajo še v leto 1967; glavna dela pri gradnji šolskega centra v Splitu so bila opravljena do 10.

centru vplivajo predvsem trije faktorji: izredni materialni pogoji življenja in dela gojencev, visoka raven učnega programa in kakovosten učni kader.

V mornariškem šolskem centru so naslednje šole: mornariška vojna akademija, mornariška tehnična srednja vojna šola, mornariška šola rezervnih oficirjev, mornariška komandna — štabna akademija in druge šole in tečaji za izpopolnjevanje in strokovno specializacijo starešin vojne mornarice.

Na mornariški vojaški akademiji se šolajo bodoči častniki vojne mornarice pomorske in tehnične smeri. Šolanje na tehnični smeri traja pet let, na pomorski pa štiri leta. Po končanem šolanju dobe gojenci čin podporočnika; priznajo imajo visoko strokovno izobrazbo. Šolanje na mornariški tehnični srednji vojaški šoli traja štiri leta. Ob koncu te šole dobe gojenci naziv vojaškega tehnika strojne, električne in električne — mešane smeri; ta pa je enakovreden tistim, ki jih dobe

„Galeb“ — šolska ladja jugoslovanske vojne mornarice

učenci na drugih srednjih strokovnih šolah v civilu. Po končani šoli dobe gojenci čin vodnika. Na mornariško vojaško akademijo se lahko vpiše vsak fant, ki je uspešno končal eno od

srednjih šol, v mornariško tehnično srednjo vojaško šolo pa fantje s končano osemletko; pogoje za vpis vsako leto določijo z razpisom.

M. G.

Druga plast asfalta

Tovornjaki naloženi še z toplim asfaltom, traktorji, ki so čistili bankine, valjarji in drugi stroji so označili začetek asfaltiranja cest v Apačah. Tu ne gre za prvo plast, marveč delajo sedaj drugo plast asfalta, za katerega so se vaščani Apač odločili sami na referendumu. Prva plast je debela

Najprej so bile na vrsti stranske ceste.

okrog 5 cm, sedaj pa nanjo pride še okoli 2,5 cm nove asfaltne prevleke.

Najprej so se lotili asfaltiranja stranskih poti in nazadnje pridejo na vrsto še glavne ceste. Ta druga plast prihaja namreč v pravem trenutku, kajti na nekaterih mestih so se že pričele pojavljati luknje. Asfaltiranje naj bi bilo končano približno v osmih dneh.

Besedilo in slika: D. Klajnšek

Podmornica — delo naše ladjedelniške industrije

riških starešin med NOB je bil vis. Potrebno znanje radio-telefista si je v času od julija 1944 do januarja 1945. leta pridobilo okrog 400 radio-telefistov.

Leta 1944 je na Visu pričel z delom tudi pomorski tečaj, s pomočjo katerega se je komandno osebje seznanilo z osnovami navigacije. Da je bila potreba po

septembra 1972, ko so mornarji svečano obeležili 30. jubilej vojne mornarice.

Mornariški šolski center v Splitu je zasnovan tako, da predstavlja skladnost v šolskem in znanstvenem smislu. V njem se šolajo vsi profili starešinskega kadra vojne mornarice. Na visok nivo šolanja v

Dr. Fran Brumen O akutnih zastrupitvah

(2. nadaljevanje in konec)

Nuditi moramo najmanj 10 do 40 g živalskega oglja in najbolje v 5—10 % raztopini. Živalsko oglje (carbo medicinal) je dobiti v vseh lekarnah in drogerijah.

Če zastrupljeni ne more, ali pa noče popiti raztopine, mu jo moramo vliati in po želodčni cevki vliati. Živalsko oglje ima koristno lastnost, da učinkovito pritegne nase mnoge strupe in tako preprečuje rezorpcijo. Pri mnogih zastrupitvah je oglje celo tako učinkovito, da specialnih protistrupov sploh ni potrebno uporabiti. Dobimo ga tudi brez posebnih zdravniških receptov in naj bo najvažnejša sestavina vseh domačih lekarnic; posebno še, ker se ne kviri in ni nevarno.

Želodčna cevka pa ni navadna gumijasta cevka z navadno prirezanim koncem, temveč ima posebno pripravljen zaobljen konec s stranskima ustema. Konec je prokrojen tako, da ne ranimo sluznice v požiralniku. Poleg tega je za to opravilo potrebna določena uvežbana spretnost.

Med kemijsko delujočimi protistrupovi naj omenimo predvsem kisline in lužine, ki se medsebojno neutralizirajo. PRI ZASTRUPITVAH S KISLINAMI (pomotoma, samomorji) je najbolje uporabiti magnezij (magnezija usta). Uporabljati za razkisečevanje sodo bikarbono — natrijev bikarbonat — je v mnogih primerih celo nevarno, ker nastaja mnogo ogljikove kisline, ki zaradi napenjanja lahko povzroči predrtnje želodčne stene. Ta nevarnost posebno preči v tistih primerih, ko je zastrupljeni že prej bolehal na boleznih želodčnih sten, ali pa tudi takrat, ko je jedka snov delovala že tako dolgo, da je nagrizla stene.

V domačem zdravilstvu ljudje v take namene pogosto uporabljajo mleko, katerega uporaba pa je le v nekaterih primerih pomembno uspešna, saj deluje rahlo alkalizirano ter neškodljivo razredčuje poškodovane strupe. Pogosta uporaba pa je povsem razumljiva, ker ljudje nimajo vselej magnezije na razpolago, dočim je mleko vedno hitro pri roki. Tudi magnezija naj bo stalna vsebina domačih lekarn.

ZASTRUPITVE Z JEDKIMI LUŽINAMI so dokaj pogoste in pri njih s pridom uporabljamo razredčene kisline. Najbolje obe naravni gospodinjski kislini, ki sta tudi vedno in hitro pri roki — ocetna kislina ali gospodinjski kis in limonova — citronova kislina.

Zavedati se moramo, da strupa, ki že kroži po telesu — tedaj tistega, ki je že prekoračil sluznice prebavnih organov, skoraj v nobenem primeru ni mogoče kemijskim potom s protistrupom neutralizirati, napraviti ga neškodljivega! Zato so čimhitrejša izpiranja zelo važna! Relativna izjema je morda zastrupitev s prusko kislino, pod pogojem, da je protistrup dovolj hitro in pravilno uporabljen.

Pogosto uporabljan pripomoček pri najrazličnejših zastrupitvah je izdatnejše nudenje takoiimenovanih diuretičnih sredstev, KI POJACUJEJO IZLOČANJE SEČA in tako pomagajo pospešiti izplakovanje škodljivih snovi iz telesa (n. pr. večje količine ruskega čaja koncentracijo strupa razredčujejo in ga z večjimi količinami urina hitreje odvajajo iz organizma). Zdravniki v podobnem smislu uporabljajo še specialna zdravilna sredstva. Vendar je treba povedati, da zgolj s takim načinom ni mogoče doseči zadostnega učinka.

Končno je potrebno — ne glede na jakost zastrupitve, ker ni mogoče predvideti, kdo bo preživel — ISTOČASNO IN UČINKOVITO UKREPATI PROTI POSLEDICAM ZASTRUPITVE, ki se kaj kmalu pojavijo v motnjah nekaterih življenjsko važnih funkcij. To pa so že povsem diferentni in specialni ukrepi, ki SPADAJO STROGO V DOMENO ZDRAVNIKA.

Tako pridemo zopet do zaključka: Domača LAIČNA POMOČ JE LAHKO ZELO KORISTNA, ker je pač najhitrejša. Toda le v toliko kolikor ni škodljiva! (Sestavek je dopolnjen z nekaterimi podatki po prof. dr. med. G. Kuschinsky).

Manjrazvitost je kadrovski problem

Izobrazba človeka samoupravne socialistične družbe je danes ne le potreba temveč tudi dolžnost. Zavedanje, da je lahko le razgledan človek nosilec samoupravljanja, je na srečo pripeljalo tako daleč, da osnovnošolska izobrazba danes veliki večini ni dovolj. Razvoj tehnologije zahteva vsaj kvalificirano delovno silo, ki lahko prispeva k združenemu napredku. Iz tega izhaja, da pomanjkanje strokovnega kadra pomeni oviro hitrejšega napredka. Dr. Vladimir Bračič je nekeje zapisal, da „nekvalificirani in polpismeni proizvajalci kljub svoji pridnosti in delavoljnosti ne morejo biti nosilci hitrejšega razvoja“.

V manj razvitih Halozah se ta problem še posebno jasno kaže kot eden osnovnih, ki se z vseni ostalimi povezuje v celotno podobo. Poglejmo kakšno je stanje v Halozah s te plati.

Težnja po izenačevanju možnosti vzgoje in izobraževanja je tu ovirana z množico dejavnikov od miselnosti, pa do neustrezne razporeditve šol, ki dajejo kvalificirano delovno silo ali srednji, višji in visokošolski kader. Najbolj relevantno je pri pregledu stanja opazovati mlajšo delovno silo, to je generacijsko skupino med 15. in 44. letom, saj pri starejših težnja po izobraževanju skoraj ni več prisotna, mlajši pa še obiskujejo osnovno šolo. Ta mlajša delovna sila je v lanskem letu zajemala nad 43 odstotkov Haložanov, pregled izobrazbe pa nam ne daje razveseljive podobe. Le 21 odstotkov prebivalcev ima končano osnovno šolo, nekaj več kot 13 odstotkov pa je takih, ki so končali kakšno poklicno šolo. Dobri trije odstotki lahko pokažejo zaključno spričevalo srednje šole; le osem izmed tisoč prebivalcev pa je zagovarjalo diplome na višjih in visokih šolah ter fakultetah. Na prvi pogled suhoparne številke so zgovorne bolj kot katera koli točba po izobraževanju prebivalcev manjrazvitih Haloz.

Že sama osnovnošolska izobrazba, ki pa danes ni več dovolj, je porazna, nadaljnje šolanje pa kaže rano, ki je ni moč zaceliti v nekaj letih. Kadrovski problem je torej resnično problem razvoja. Kot na dlani pa se ponuja dejstvo, da velika večina tistega malega števila šolsko izobraženih Haložanov ni zaposlena v Halozah, ampak v matični občini ali celo izven nje.

Prikazana izobrazbena struktura že sama po sebi sili v migracije, saj je v občinskem in republiškem merilu težko najti zaposlitev s takšno izobrazbo. Lani je bilo v občini nad tisoč brezposelnih, 169 celo s poklicno in 26 s srednjo izobrazbo in to v največji meri iz generacije mlajše delovne sile. V ljudih pa se je zakoreninilo prepričanje, da je najboljša najti stalno zaposlitev in to iskanje traja po več let. Drugo vprašanje pa je, kje naj nekvalificirani Haložan najde to delovno mesto. Najde ga tam, kjer ga drugi niti ne iščejo ali pa ga ne sprejmejo. To delo je malo cenjeno, slabo plačano in se žal včasih gleda nanj s ponižanjem.

Takšnih posameznih primerov bi lahko našli cel kup, a naj bo

povedano le, da se tem ljudem pogosto godi slabo, za kar največkrat niso sami krivi. Le kako ne spoznajo, da so prišli z dežja pod kap? Niso uresničili svojih želja, pa tudi življenje jih je že dovolj izbičalo, da bi se vrnili, saj vse upanje le še ni splahnelo. Haložan je bil nekoč podrejen tujim „gospodom iz mesta“ in to se je do danes malo spremenilo, le da je tisto „mesto“ danes svet zunaj haloških meja in ne le urejene vrste hiš ob kamnitih ulicah. Rečeš sin dostikrat ostane tak, kot je bil njegov oče. Mar ni to reprodukcija sloja po sloju le v malo lepši obliki, ki zakrije bistvo?

Včasih kdo rad omeni, da imamo vsi enake možnosti; pri tem pa ne gre pozabiti, da je načelo enakih možnosti meščanska parola, ki v našo družbo že zdavnaj več ne sodi. Res je, da se možnosti izobraževanja izenačujejo, a izenačene še niso in tako kmalu še ne bodo.

Osnovnošolska mreža je v Halozah sicer zadovoljiva, ker pokriva potrebe in s tem zaradi upadanja števila šolobveznih otrok v prihodnosti ne bo večjih problemov. Znebiti pa se je treba misljenja, da smo že s šolskim poslopjem rešili problem izobraževanja in vzgoje, saj se okrog tega nizajo nova odprta vprašanja. Psihologi so že svoje povedali, kako vpliva okolje na človeka, nam ostane le to, da povemo v kako različnih in dotrajanih poslopih zajemajo haloški otroci pismenost in znanje in v kako različnih okolišah ga utrjujejo recimo glede na svoje vrstnike v mestih ali nekaterih večjih krajih.

Kje so tu enake možnosti: nekateri lahko v svojih lepo opremljenih sobah presedijo celo dopoldne ali popoldne ob knjigi, drugi pa svoje zvezke stiskajo med kolena in pri tem še pazijo, da krava ne bo zašla v sosedovo koruzo? Ali pa tisti, ki jih po pouku že čakata doma koš in motika? Lahko bi kdo rekel, da pretiravamo, a takšne so razmere v resnici in ne dopuščajo nobenih idiličnih predstav in olepševanj. Kdor bi trdil nasprotno, bi lagal samemu sebi ali pa kazal svojo nevednost.

Potem se pred nami odpirajo še druga vprašanja od osipa v osnovnih šolah do sposobnosti učiteljskega kadra, ki ga je v Haloze težko dobiti. Okolje, v katerem so zrasli kmečki otroci, jim ne daje nobenih velikih ambicij in skoraj pravilo je, da poiščejo najkrajšo pot do svojega kruha in pri tem ne vedo, da so si prej škodovali kot koristili. Ta element kaže, na veliko družbeno srečo, v zadnjem obdobju že znake umiranja. Tu zavzema odločilno vlogo poklicno usmerjanje in sveto vanje, ki pa še zdaleč ni zaobseglo vseh svojih možnosti.

Ideje usmerjenega izobraževanja tako lahko pohvali tudi haloški otrok, čeprav sam pri uresničevanju ne more dosti pomagati. Kljub vsemu pa številke zopet povedo svoje z vso ostrino. Na ptujski gimnaziji je bilo v šolskem letu 1973/74 od 130 dijakov le 21 tistih, ki so prišli iz haloških osnovnih šol; leto poprej jih je bilo 17 od skupnega števila 99. Prebivalci v

starosti med 7. in 25. letom pa so po podatkih za lansko leto tako zastopani: od celotne populacije 3553 mladih jih 2869 obiskuje osnovno šolo, 343 poklicno, 253 srednjo, 52 višjo in 36 visoko. Tako je danes na višjih in visokih šolah ter fakultetah le 5 Haložanov na tisoč prebivalcev ali 25 na tisoč iz generacije med 7. in 25. letom. Očitno je odstopanje navzdol od republiških podatkov.

Tudi srednješolci so v slabšem položaju, če vemo, da je njihova pot do šole vedno daljša od desetih kilometrov, ponekod ti „vozači“ vsak dan premagajo tudi do 50 kilometrov, kar jim vzame ne samo čas, ampak tudi nekaj moči, ki bi jo koristneje uporabili za učenje. Nesmiselno bi bilo graditi pregrado šolsko mrežo, ki bi te probleme odstranila, so pa za to druge poti reševanja, ki se že črtajo v bližnji prihodnosti.

Odgovor na članek „128 km za eno minuto dela“

Ali res 128 km za samo eno minuto dela?

Pod tem naslovom je izšel v prejšnji številki Tednika članek tovariša Ivana Kelemine iz Ivanjkovcev. Odgovarjam na članek, ker je v njem dosti netočnosti, ki so, upam vzrok v razumljivem nepoznavanju organizacije in poteka dela v bolnišnici.

Omenjeni tovariš je bil napoten na oddelek za laboratorijsko službo bolnišnice na biokemične preiskave. Na teh preiskavah je bil že večkrat pred 9. avgustom 1977 in je torej s časom odvzemov pri nas bil vsekakor dobro seznanjen. Sicer pa je urnik dela vseh ambulant v naši bolnišnici bil objavljen v Tedniku.

Za biokemične preiskave mora biti pacient tešč, po odvzemu krvi pa morajo biti ti vzorci praviloma tudi še isti dan preiskani. Zato vršimo odvzeme za omenjene preiskave do 9. ure, kajti potem jih takoj začnemo analizirati.

Kakor v drugih bolnišnicah, je tudi oddelek za laboratorijsko službo ptujske bolnišnice preobremenjen že vrsto let, ker opravlja poleg dela za oddelke bolnišnice še ambulantne storitve za vse območje od Slovenske Bistrice do Ljutomer. Biokemični laboratorij bolnišnice je namreč edini na tem območju.

Dne 9. avgusta 1977 je bilo do 9. ure že na odvzemu krvi 73 ljudi. Pacient ni bil odklonjen, ker je prišel po 9. uri samo zaradi odvzema, temveč zato, ker so bile preiskave, ki jih je imel naročene od zdravnika, že v teku in jih ni bilo mogoče več vključiti v proces dela. Ali je bil torej odklonjen samo zaradi ene minute dela?

Pacient je prišel potem na odvzem krvi šele 16. avgusta 1977 in mu je bil izvid, da ne bi rabil še enkrat potovati v Ptuj, poslan po pošti naslednji dan.

Tovariš Kelemina se ni strinjal z odklonom in načinom administracije. Mislim, da bi moral vsekakor zahtevati in poiskati vodjo službe, da se takoj ugotovijo in evidentirajo nepravilnosti oziroma nekorektnosti. Tega pa ni storil niti 9. avgusta niti 16. avgusta 1977. Kljub temu pozivamo tov. Kelemino, da se oglasi v bolnišnici, da odnos do njega kot bolnika in kot borca razčistimo.

PREDSTOJNIK ODDIELA ZA LABORATORIJSKO SLUŽBO dr. sc. Ivan Malešič

Plasti v vodi

Tole vreme ga včasih prav resno zagode in to velikokrat najbolj občutijo kmetje. V tem času, ko pospravljajo otavo, si še posebej želijo lepega vremena, vendar se jim želje velikokrat ne uresničijo. Tudi prizor iz dravinske doline zgovorno priča o nevspešnostih, ki jih je povzročilo minulo deževje. Plaste je namreč zajela voda, lastnik pa jih je s sosednjega hriba žalostno ogledoval in razmišljal,

koliko truda bo ponovno moral vložiti, da bo otava suha in primerna za skladiščenje.

B. Vodušek Foto: B. Vodušek

NAŠI LESENI ORJAKI

● NAŠI LESENI ORJAKI

● NAŠI LESENI ORJAKI

● NAŠI LESENI ORJAKI

Orjaki, ki kljubujejo viharjem skozi stoletja

Pečke pri Makolah

Orjak, ki kljubuje viharjem skozi stoletje.

Čez dvesto let rasti

V kraju Pečke pri Makolah se že vrsta generacij ponaša z lesenim velikanom, ki raste prav v središču vasi in še vedno raste, enako uspešno v višino in v širino. Po pripovedovanjih najstarejših krajanov se še vedno ohranja izročilo, da je bil hrast posajen v znak uspešne obrambe pred turškimi vpadi na slovensko ozemlje.

Kljub temu, da ni bil ohranjen datum njegovega rojstva, pa zagotavljajo, da jih šteje že krepko prek 200 let. Ta leseni, še živeči velikan, tako upravičeno ohranja ime „turški hrast“ še v današnjih dneh.

V odboju, ko so po vaseh postale lipe nepogrešljiv del življenja, so jo vsadili v neposredni bližini hrasta tudi v Pečkah. Bilo je to pred okoli 100 leti kolikor jih bližnja lipa danes šteje. Kljub temu pa je ob mogočnem hrastu videti kot „mlado dekle“. Posebno ob spomladnem cvetenju se lipa ob skoraj grobem orjaku spremeni v nežno nevesto, pokrito z belim cvetjem.

Besedilo in slika: Viktor Horvat

Sovjak pri Trnovski vasi:

Sovražnika lahko premaga tisti, ki ga pozna

Narahlo so pričele padati prve dežne kaplje, ko se je v nedeljo, 21. avgusta popoldne „dvignil rdeč petelin“ izza Ornikove domačije v Sovjaku. Ponosno je razprostri peruti in ognjeni zublji so švigali proti nebu. Zatulila je sirena in v gasilskem domu v Bišu je bilo naenkrat vse nared za boj proti ognjenemu sovražniku.

Istočasno je završalo tudi po Sovjaku. Na pomoč je prihitela prava gasilska ekipa, oborožena z motorno brizgalno, ki je tokrat prvič služila svojemu namenu. Ogenj je bil premagan, pričujoči pa so navdušeni občudovali svojo novo vaško pridobitev.

Kot pojasnilo k uvodnemu, razburljivemu delu pa tole: V nedeljo so vaščani Sovjaka, majhne vasi v krajevni skupnosti Trnovska vas, spet proslavili enega svojih uspehov. Nedeljsko dogajanje je posledica velike zavesti teh ljudi, namreč, da lahko le z združenimi močmi in seveda tudi ob podpori širše družbene skupnosti nekaj dosežejo. Ob prisotnosti skoraj vseh vaščanov, kolikor jih premore vasica Sovjak in tudi tistih iz sosednje Črmlje, se je tokrat na vaji (ki jo uvodoma opisujemo), izkazala vaška gasilska trojka, ki je svojo nalogo, zatreti požar, ki se šele pričelja širiti, odlično opravila.

Vaščani Sovjaka in nekateri posamezniki iz sosednje Črmlje so pred slabim letom dni pričeli razmišljati o nabavi male motorne brizgalne, ki bi služila za hitro in učinkovito pomoč pri gašenju

požara. Sklicali so sestanek, katerega se je udeležil iz vsake hiše vsaj po en predstavnik. Vaščani so se odločili zbrati nekaj lastnih sredstev, prizadevanje je z razumevanjem podprla KS Trnovska vas, levji delež pri realizaciji tega programa pa nosi občinska gasilska zveza Ptuj, ki je iz svojih sredstev pokrila kar 3/4 predračunske vrednosti.

Nedeljsko slavlje je bilo le slovesen zaključek uspešne akcije, ki bo prav gotovo vzpodbuda tudi drugim vsem, da bodo začele razmišljati o protipožarni zaščiti te vrste, ki je najhitrejša in tudi najučinkovitejša.

Po uspehi vaji je sledila podelitev diplom prvim vaškim izprašanim gasilcem. Kar sedem se jih je v lanskem letu udeležilo tečaja, ki ga je organiziralo domače gasilsko društvo. Ob zaključku pa so se s kulturnim programom predstavili še mladinci in pionirji iz Sovjaka, ki so kljub gostim deževnim kapljam svoj nastop uspešno izvedli.

Ko so se vaščani vračali proti domu, so bili vsi zadovoljni, veseli, ponosni. Njihovo počutje je kar težko opisati. Srečni so bili ob skupnem uspehu in prepričani smo lahko, da bo ob letu pri njih spet veselo. V načrtu imajo namreč gradnjo manjšega orodišča, kjer bodo lahko spravili svojo opremo in kjer se bodo hkrati sestajali ne le gasilci, ampak tudi ostali vaščani na raznih sestankih in posvetovanjih.

Brodnjak S.

Mestni vrh pri Ptuj

Foto: M. Ozmec

Kljub ognju raste naprej

Več kot dvesto letni orjaški domači kostanj na Mestnem vrhu, je bil nekoč priča družinskemu prepiru, ki ga je skoraj stal življenje. Mož, lastnik zemljišča na katerem je že stoletja poganjal svoje korenine, se je opil in kdo ve zakaj tudi strašno razjezil. Da bi si jezo ohladil, je zakuril v razpoki orjaškega kostanja, les je začel tleti in za kostanj bi se bilo žalostno končalo, če ne bi pravočasno prišli gasilci in ga oteli „smrti“.

Tako je ta orjak z Mestnega vrha pri Ptuj ostal pri življenju. Kostanj meri „čez pas“ (obseg debla) 6 metrov in je največji domači kostanj na območju panonskega dela Slovenije.

F. Milošič

Orešje pri Ptuj

Foto: M. Ozmec

Največja in najstarejša v Sloveniji

V ptujski občini se bohota tudi največja in najstarejša sekvoja v Sloveniji, drevo, ki ga na našem območju redkeje srečujemo. V Orešju pri Ptuj, kjer danes stoji hiša (na sliki desno), je pred leti zgorelo poslopje. Na srečo so ogenj pogasili prej, preden je segel po tistem delu, nad katerega so segale veje sekvoje. Tako ogenj vitki lepoticci ni prišel do živega.

Kljub vitkosti, višine nismo točno ugotavljali, primer debla pri korenu je 2 metra, starost pa je ocenjena na okrog 110 let.

F. Milošič

Slovenja vas

V nedeljo, 21. avgusta so se zbrali gasilci centra Hajdina in predstavniki krajevne skupnosti Hajdina v Slovenji vasi na svečani otvoritvi novega gasilskega orodišča. Zbranim gostom je predal raport poveljnik gasilskega društva Janez Markovič, nato pa je spregovoril predsednik Stefan Kurnik, ki je v svojem govoru med drugim poudaril tole:

„15. avgusta letos je poteklo 6 let od ustanovitve našega društva. Q takrat naše društvo vsako leto slavi neko delovno zmago, tako tudi letošnje leto ni smelo izostati. Obnovili smo dvorano in zgradili novo orodišče, ki je bilo doslej v dvorani. V času našega obstoja požara na našem območju nismo imeli, za kar ima prav gotovo zaslug naša dobra organi-

6. obletnica obstoja — 6. delovna zmaga

ziranost. V naših vrstah imemo namreč precej mladih, tako pionirjev kot mladincev, ki so dobro poučeni o požarni preventivi in svoje znanje prenašajo domov, v svoje družine“.

V nadaljevanju je spregovoril Franc Sedič, predsednik krajevne skupnosti Hajdina, ki je domačinom čestital za dosežene delovne uspehe, pohvalil vaščane, ki so vse dosedanje akcije množično podprli. Izrazil je tudi željo, da bi v bodoče vključili v vrste organizatorjev čim več vaščanov, saj zadnje čase v vseh družbeno-političnih organizacijah in društvih srečujemo iste obraze.

Podpoveljnik gasilskega centra Hajdina, Mirko Zupanič je med drugim omenil, da v občinski gasilski zvezi Ptuj do sedaj še

nobeno društvo ni v tako kratkem času poželo toliko uspehov, kot prav to. Velika in lepa društvena dvorana, gasilsko orodišče, strokovni kader, asfaltirana okolica gasilskega doma in vaške ceste, pokali in druga priznanja, pridobljena na raznih tekmovanjih, vse to je dokaz, da je društvo vsa leta svojega obstoja

marljivo delalo.

Sledil je najbolj svečani trenutek nedeljskega popoldneva, ko je predsednik društva Stefan Kurnik predal ključke novega orodišča poveljniku Janezu Markoviču in gospodarju Francu Sagadinu. Po ogledu novih prostorov je sledil veseli del, ki pa ga je kalilo deževno vreme.

Š. K.

Skupna vaja civilne zaščite v Žamencih in razstava gob

V prijazni vasi Žamenci, ki leži nad sočnimi travniki nad Pesnico, so priredili v nedeljo 28. avgusta veliko skupno vajo CZ sosednjih enot iz Juršinc, Polenšaka in Dornave. Nastopili so gasilci in člani enot civilne zaščite in domače enote iz Žamencev. Dobro usposobljene enote so pokazale, da se v njih dela, da te enote živijo. Sposobni so izvesti tudi najtežje obrambne in zaščitne akcije celo v večjem obsegu.

Ob tej priložnosti so člani GD Žamenci skrbno pripravili in kar je omembe vredno, prvo razstavo gob. Na to zamisel sta prišla poveljnik Franc Kovačec in blagajnik Franc Zagoršek, ki sta jo tudi uresničila. Pogled na ogromno gob v skrbno urejenem in skorajda pravilčno prikazanem gozdu, na nekaj kvadratnih metrih prostora v gasilski dvorani, je presenetil domala vse obiskovalce.

Omembe vredno je kolektivno nabiranje gob domala vseh članov gasilskega društva v Žamencih, zato ni čudno, da so jih nabrali kar za cel voz. Vse te gobe naj bi služile gostom za primerno zakusko in na različne načine. Zaradi dežja gasilec ni uspelo spraviti v promet vseh težko pripravljanih gob in so v skrbah kam bodo te gobe spravili. V nedeljo 4. septembra bodo vrtno veselico ponovili in ponovno nabrali gobe, če jih bo še kaj ostalo današnjim motoriziranim gobarjem, ki v veliki meri obiskujejo naše gozdove in žal puščajo za seboj nič kaj lepe spominčke kot so: plastične vrečke, pločevino, steklenice itd.

Kakor je izjavil predsednik GD Žamenci tov. Kovačec, domačini nimajo radi takih gobarjev, ki onesnažujejo naše gozdove in se v primerih, če ne najdejo gob maščujejo nad mladimi drevesi in nasadi.

Upravni odbor GD Žamenci se zelo trudi, da bi gasilci kakorkoli prišli do denarja, ki ga potrebujejo za razširitev gasilskega doma. Današnja dvorana ne ustreza več svojim zahtevam, kajti mnogi obiskovalci številnih predavanj morajo v glavnem stati. Žamenskim gasilcem bomo olajšali njihov trud in skrb, če jih bomo s svojim obiskom podprli še v nedeljo 4. septembra 1977, seveda če bo lepo vreme in upajo, da gostov ne bodo razočarali.

Ljubitelji gobarskih specialitet vabimo, naj se odpeljejo v Žamence, saj vodi tja asfaltirana cesta.

C. B.

**KREDITNA
BANKA
MARIBOR**

PODRUŽNICA PTUJ

Občani Vidma, Leskovca in okolice, ali veste, da lahko opravite vse bančne posle v poslovalnici Kreditne banke Maribor, podružnice Ptuj, v Vidmu.

Poslovalnica je odprta vsak dan od 7. do 18. ure, v soboto pa od 7. do 12. ure in vodi za vas:

- hranilne vloge
- žiro račune
- devizne račune
- tekoče račune
- potrošniške in stanovanjske kredite
- in vse menjalne posle

POSLUŽUJTE SE USLUG V VAŠI POSLOVALNICI V VIDMU!

Janez Mežan: Ptujski grad, 1963.

Foto: M. Koltak

Dela spominjajo na Janeza Mežana

Dobre tri tedne je že tega, odkar je odprta v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra v Ptuj retro-spektivna razstava del slikarja Janeza Mežana. Ogledalo si jo je sicer že precejšnje število Ptujčanov in ljudi, ki so prišli od zunaj, vendar zaradi počitniškega vzdušja in odsotnosti večine ljubiteljev umetnosti smatramo, da si bo večina razstavo ogledala šele v prihodnjih dneh. Ogled je mogoče vsak dan med 11. in 16. uro, po dogovoru pa ob vsakem času. To velja zlasti za šolske skupine, zato prosimo, da se pravočasno prijavijo upravi Pokra-

jinskega muzeja v Ptuj.

Z ogledom razstave bo tudi najdoslednejše počaščen spomin umetnika, ki je več kot četr stoletja (1946-1972) ustvarjal samo v Ptuj. Poleg tega obdobja sta za njegovo ustvarjanje značilni še mariborsko (1924-1933) in novomeško obdobje (1933-1939). Delal je v oljni in fresko tehniki, pastelu in akvarelu, nekaj časa pa se je ukvarjal tudi z grafiko. Posluh za tehniko je Mežana popeljal v svet znanstvene fantastike, kot nam danes izgledajo njegove risbe, skice in matematični izračuni za statičnost, pogonsko silo in nosilnost letal, helikopterjem podobnim letem telesom ter kril, ki jih je skušal skonstruirati za ljudi.

Bavil se je tudi s skulpturo in scenografijo, sicer pa se je ukvarjal s pedagogiko, saj je vse življenje poučeval na gimnaziji (Maribor, Novo mesto, Ljubljana, Ribnica na Dolenjskem, Ptuj) kot profesor risanja.

Razstava bo odprta samo do 15. septembra. Najtopleje se priporoča za obisk!

Pokrajinski muzej v Ptuj

O festivalu v Ptuj so povedali

KAJETAN ŽUPAN, glasbeni urednik RTV Ljubljana in predsednik skupne komisije:

„Prihodnji festival je jubilejni festival in menim, da naj bi ta festival bil najboljši od vseh. Zato upam in verujem, da bomo prihodnje leto na festival priklicali tudi tiste ansamble, ki se zadnja leta niso odzivali, to je tiste ansamble, ki so na višji kvalitetni ravni, ansamble, ki že redno sodelujejo v našem radijskem programu.“

Menim, da ta jubilejni festival bi lahko bil tudi nekaj pregled dela ansamblov, ki so na tem festivalu v vseh devetih letih uspeli. To se pravi, da bi bili dolžni vsi ansambli, ki so na tem festivalu prejeli kakršnokoli nagrado, da po desetih letih pridejo v Ptuj, da pokažejo, kakšni so in koliko so od takrat še napredovali.“

TONE LOTRIČ, svetovalec pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije:

„Republiška zveza kulturnih organizacij je v letošnjem letu, s prihodom novega predsednika, prvič pogledala na to zvrst glasbe, ki je močno prisotna pri velikem delu našega slovenskega prebivalstva. Ta narodno-zabavna glasba je doslej hodila svojo pot. Naša zveza z novimi člani in zunanji sodelavci si je zastavila nalogo, da zbere in

organizira to zvrst glasbe. Trdim lahko, da več kot polovica slovenskega življa najde prav v narodnozabavni glasbi svoje najvišje kulturno potešenje, kar še zlasti velja za človeka na podeželju.“

Na tem festivalu sem bil prvič in videl sem, da se srečujejo ansambli, ki imajo že določeno glasbeno kvaliteto. Vse kar tu nastopa je čisto, čeprav temelji na skromnih glasbenih elementih, vendar je tu prisotna pristna slovenska glasba, tu bi se naj nadaljevalo slovensko narodno blago, na katerega smo morda nekoliko pozabljali v teh povojnih letih. Ta zvrst glasbe tako po motiviki, pri besedilih in pri vsem ostaja pri tem kar je v našem ljudstvu, kar čuti naš človek.“

Ptujski festival naj bi v bodoče postal slovenski festival domače zabavne glasbe, ki naj bi bil nekakšna kontinuiteta glasbene zabavne ustvarjalnosti našega slovenskega človeka, saj se tu srečujejo ansambli iz vseh koncev Slovenije. Zdi se mi, da bomo prav v tem festivalu našli vez z ljudstvom iz katerega ti ansambli izhajajo, saj smo to vez precej natrgali s tem, da smo dajali bolj prednost moderni in sodobni muziki.“

TOMAŽ TOZON, urednik in producent pri produkciji kaset in plošč pri RTV Ljubljana:

„Moja kolega sta že povedala večino misli, pridružujem se njunim gledanjem. Produkcija kaset in plošč RTV Ljubljana je dokazovala že vseh devet let, da ni izpuščala tega prizadevanja Ptujčanov, prizadevanja vseh ansamblov, ki so pač želeli svojo ustvarjalnost predstavljati občinstvu, pred tistimi, ki so te njihove glasbe tako željni. Naša dolžnost je, da jim to prek medija kot sta to kaset in plošča, tudi v širši obliki dajemo.“

Tudi v prihodnjem kot jubilejnem letu pripravljamo neke vrste retrospektivno ploščo, torej reprezentativno ploščo, ki bi zajemala vse najboljše izvedbe iz minulih desetih let. Za leto pa pripravljamo tri male plošče najbolj uspešnih skladb in izvedb letošnjega festivala.“

Moje mnenje je, mislim, da se temu pridružujeta tudi kolega, da naj bi ta manifestacija v bodoče ne izvenela v tekmovalnem smislu, temveč bi naj vendar enkrat začeli z revijskim delom, kjer bi polno močno, z manj strahu, resnično pristopali vsi ansambli, da bi ljudem dali tisto, kar od njih pričakujemo, to je celovito sliko ustvarjalnosti v tem žanru, saj se zanj ogreva večina slovenskega življa.“

Ormož

Novost delavske univerze:

SREDNJA KOMERCIALNA ŠOLA

Delavska univerza v Ormožu se je že v juniju preselila v nove prostore v Vrazovo ulico, vendar s tem še niso rešili velikega in perečega problema prostorov, ki so za normalno poslovanje in delo delavske univerze nujno potrebni. Prostorska stiska je tudi ovira za normalen pouk in izvedbo vsega programa delavske univerze v Ormožu.

O programu delavske univerze v Ormožu smo se pogovarjali z direktorico, Anico Zidarič, ki je uvodoma dejala, „da so letošnji razpis narekovale potrebe združene dela in interes posameznikov.“

V preteklem letu je program bil v celoti izveden. Z ozirom na obseg dela sta se izenačevala družbeno in strokovno izobraževanje. Pri splošnem izobraževanju so v Ormožu pogrešali iniciativo s strani krajevnih skupnosti, ki bi morale biti posebni izobraževalni centri za delovne ljudi in občane. Prav posebno nalogo pri pospeševanju izobraževanja bi morala imeti krajevna konferenca socialistične zveze. Seveda pa bi pri tem pospeševanju in oživljanju morala sodelovati delavska univerza s svojim programom. Prizadevali si bomo, da napravimo čim tesnejše stike, kajti le tako bomo povezovali in pospeševali izobraževanje.“

V preteklem obdobju je uspelo v celoti realizirati program izobraževanja. Uspeh je zadovoljiv, še posebej pa so v Ormožu bili uspešni v šoli za odrasle, kjer je precej kandidatov dobilo ustrezno znanje strojepisja, več kandidatov je opravilo tečaje za poklicne voznike motornih vozil in voznike inštruktorje. Tudi administrativna šola je bila dobro obiskana.

Poleg že ustaljenih oblik izobraževanja pa letos uvajamo novo obliko in sicer srednjo komercialno šolo, v katero se bodo vključevali izključno občani, ki so opravili poklicno trgovsko šolo. Poleg tega letos uvajamo tudi pouk angleščine in sicer po sistemu 2000 S, kar pomeni, da tečaj angleškega jezika vsebuje dva semestra; najprej začetni in kasneje še nadaljevalni pouk. V vsakem semestru bodo kandidati obdelali 12 kaset. Po delu doma bodo pogovorne ure tekale tudi v šoli. Seveda je izobraževalnih oblik pri delavski univerzi še več, vendar zaradi pomanjkanja prostora ne bodo mogli izvesti celotnega programa izobraževanja. Delavska univerza sodeluje z osnovno šolo v Ormožu, kjer so na razpolago prostori za predavanja. Prav tako delavska univerza sodeluje z

družbenopolitičnimi organizacijami v občini ter s predavatelji iz Maribora in Ptuja.

Kljub dopustom so v juliju organizirali v temeljnih organizacijah združenega dela GOSAD in SLOG v Središču ob Dravi tečaj iz požarne varnosti. V tem mesecu pa bodo pričeli s tečajem o pridobitvi osnovnega znanja o higieni živili in osebni higieni.

Rok prijave za redne šolske oblike je bil 25. avgust. Na osnovi prijave je mogoče sklepati, da je kandidatov za nekatere oblike izobraževanja dovolj in bo izobraževanje nemoteno steklo. Za vse druge oblike pa je možen vpis do formiranja skupine. Delo je torej steklo in kljub veliki prostorski stiski bo precej delovnih ljudi in občanov v naslednjem obdobju pridobilo ustrezno znanje. Prav gotovo pa bi bila situacija še mnogo boljša, če bi delavska univerza razpolagala z ustreznimi prostori. Omeniti velja, da razpolaga z namensko varčevanimi sredstvi, da bi v prihodnosti lahko dobila ustrezne prostore.

Poglejmo kakšen program so si zastavili v Ormožu. V strokovnem izobraževanju bodo organizirali tečaj o varstvu pri delu, tečaj iz požarne varnosti, tečaj za vratarje in snažile tečaje za civilno zaščito. V družbenem izobraževanju pa bo delavska univerza skupaj z družbenopolitičnimi dejavniki v občini Ormož organizirala idejno politično usposabljanje komunistov, izobraževanje aktivistov SZDL, sindikata ter mladine. V oddelkih za odrasle so organizirali osnovno šolo, administrativno šolo, šolo za poklicne voznike motornih vozil, poklicno šolo za kmetovalce ter novost srednjo komercialno šolo. Med splošnim izobraževanjem pa je potrebno omeniti ciklus predavanj iz obrambne vzgoje prebivalstva, tečaje tujih jezikov, šole za življenje, gospodinjstvo tečaje in drugo.

zk

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ PRED PRAGOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Že uvodoma v knjižici programa izobraževanja Delavske univerze Ptuj zasledimo obetaven moto: „Vemo, kaj smo, ne vemo pa, kaj lahko postanemo.“ ki razlaga pomembnost vsakega izobraževanja, hkrati pa potrjuje kako potrebne so vzgojnoizobraževalne storitve ter vzgojnoizobraževalno delo za vsakogar, ki živi in dela v neki delovni sredini.

Prav gotovo so vsa prizadevanja Delavske univerze v Ptuj pravilno usmerjena in je program izobraževanja po vsej verjetnosti objektivni prikaz potreb združenega dela, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in skupnosti. Zanimivo je vprašanje, ali se delavska univerza s svojim učnim načrtom približuje tudi usmerjenemu izobraževanju. Mislimo, da lahko pritrdilno rečemo, da je poslanstvo delavske univerze še najbolj blizu usmerjenemu izobraževanju, kajti prav združeno delo nakazuje potrebe po kadrih, de-

lavska univerza pa izpolnjuje njihove želje in izobražuje potreben kader. Seveda pa ne moremo v isti sapi govoriti o velikih vsebinskih razsežnostih delavske univerze v usmerjeno izobraževanje. Prav pa je, da delavska univerza poleg srednjih, višjih in visokih šol posega v usmeritev izobraževanja ter tako na svoj dokaj specifičen način prispeva združenemu delu potrebne in izobražene kadre.

Že leta in leta se pri Delavski univerzi v Ptuj pojavlja in ponavlja ista pesem: Delavska univerza namreč nima ustreznih prostorov, kar je nemalokrat tih ten vzrok, da se ne realizira začetni program izobraževanja. Ko pregledujemo različne dokumente in različne komentarje o usmerjenem izobraževanju, ugotavljamo enako, da usmerjalni izobraževalni centri ne pomenijo samo nove, sodobne in moderne zgradbe, temveč pomeni tak center „samoupravno povezavo obstoječih šol in

racionalnejšo uporabo razpoložljivih materialnih in kadrovskih možnosti sedanjega šolstva na vseh ravneh.“ dodali bi: vključujoč v ta sistem še Delavsko univerzo.

Delavska univerza v Ptuj potrebuje nove prostore, kajti prostorska stiska in utesenjenost povzroča neizpolnjevanje nalog in tudi nerealizacijo programa v šolskem letu 1977/78. Ko že govorimo o novem šolskem letu je prav, da si ogledamo tudi program letošnjega izobraževanja. Povedati je potrebno, da je program za leto 1977/78 dobro, bogato in pestro pripravljen. Tako bo v splošno izobraževanje poleg nekaterih že ustaljenih tečajev in seminarjev vključeno predavanje za kmetovalce na terenu, tečaj slovenščine za starejše v JLA, šola za mlade kmetovalce in druge oblike splošnega izobraževanja. Med strokovnim izobraževanjem velja omeniti tečaj za kurjače nizkotlačnih ogrevalnih naprav,

tečaj za strojnice gradbene mehanizacije, seminar za vodje selovnih enot za vodilne gostinske delavce, seminar iz poslovne psihologije in organizacije dela za poslovojeje in trgovinah ter druge oblike strokovnega izobraževanja kot recimo tečaji za vratarje, čuvaje in druge poklice.

Prav gotovo je tudi družbeno izobraževanje pomembno. Zato so pri Delavski univerzi v Ptuj pripravili obširen program družbenega izobraževanja. Sem sodi idejno-politično usposabljanje komunistov, partijska politična šola, usposabljanje delegatov, seminar za člane samoupravnih organov, seminar za sindikalne in prosvetne delavce in še vrsto drugih izobraževanj. V šoli za odrasle pa velja omeniti osnovno šolo, komercialno srednjo šolo ter izobraževanje oziroma instruktaze za srednje in višje šole.

zk

VIDA ROJIC

UPORNE

SLOVENSKE GORICE

(12. nadaljevanje)

VATROSLAV MOHORIC se je rodil leta 1831 v Hermancih in je umrl leta 1905 v Podgradju pri Ljutomeru. Zaradi očetove smrti je prenehal s šolanjem na mariborski gimnaziji in nadaljeval z očetovim mlinarskim poklicem. Njegovi starši so delovali pod Vrazovim vplivom, Vatroslav pa se je v ustavni dobi pridružil Klemenčiču, Zarniku, Kukovcu in Raiču. Udeleževal se je vseh narodnih nastopov v Prekijji. Bil je na slovesnosti v čast Cirila in Metoda na „Vili“ leta 1963, na ljutomerskem taboru, leta 1868 in na raznih kulturnih slovenskih prireditvah. Leta 1872 je ustanovil posojilnico v Ljutomeru, da bi krepila slovensko gospodarstvo. V sedemdesetih letih je spodbujal preške župane k naprednemu delovanju v prid slovenstva. Pisal je članke v list Slovenski gospodar. Božidar Raič ga je pritegnil v krog propagatorjev za ustanovitev gimnazije v Ljubljani. V osemdesetih letih pa je Mohorič opustil politično delovanje in se posvetil le procvitu gospodarstva. Sprožil je akcijo za obnovo vinogradov leta 1893, po močnem pojavu trtne uši in si pri tem pridobil velike zasluge.

JOSIP MURSA iz Krapja pri Ljutomeru (rojen 1864) je koristno deloval v prid slovenskemu gospodarstvu v Prekijji. Ustanovil je cementno industrijo in prvo slovensko tovarno mozaičnih ploščic v Krapju. Bil je predsednik ljutomerske podružnice kmetijskega društva (1849–1916), član osrednjega odbora štajerske kmetijske družbe

(1899–1916) in predsednik dirkalnega društva na Cvenu (1898–1915), ki ga je oživil in prirejal konjske dirke. Dosegel je, da nemško društvo Suedmark ni kupilo Čodropovo posestvo na Cvenu (50 oravov). Na Cvenu je ustanovil tudi gasilsko društvo (1907). Mursa se je šolal na vinarski šoli v Mariboru in izpopolnjeval svoje vinogradniško znanje s potovanji po tujini, kar si je kot sin velikega posestnika lahko privoščil.

MATIJA MURKO, slavist, primerjalni slovstveni zgodovinar, etnograf in narodnjak se je rodil 1861 v Drstelji pri Destniku in je umrl leta 1952 v Pragi. Gimnazij je obiskoval v Ptuj, slavistiko in germanistiko pa je študiral v Gradcu. Leta 1886 je promoviral iz germanistike kot iz glavnega predmeta in slavistike kot stranskega. Posvetil pa se je raziskovanju slovanskih jezikov. Leta 1887 je potoval v Rusijo, kjer je v Petrogradu poslušal slaviste in delal v moskovskih bibliotekah. Čez leto in pol se je vrnil in postal poročevalec v slovenskih listih pri ministrstvu za znanje zadeve. Obenem je bil predavatelj na dunajski univerzi za slovanske jezike. Leta 1902 je postal Krekov naslednik kot redni univerzitetni profesor slovanskega jezikoslovja in vodja seminarja za slavistiko na graški univerzi. Leta 1917 je bil imenovan za profesorja na univerzi v Leipzigu, po vojni pa je bil imenovan za univerzitetnega profesorja v Zagrebu, a je raje prevzel stolico za južnoslovanske jezike in književnost v Pragi.

V svojih člankih se je zavzemal tudi za narodnostne pravice podložnih slovanskih narodov. V tem je veličina Matija Murka kot narodnega delavca. Njegovo znanstveno delo na polju slovanskega jezikoslovja je drugo poglavje njegovega izredno ustvarjalnega znanstvenega dela in sposobnosti. Bil je začetnik primerjalnega raziskovanja slovanskih književnosti, soustanovitelj filološke in kulturne publikacije Woertner und Schen (1909), sodelavec slavističnega časopisa Slavica, sourednik centralnega slavističnega organa SLAVIA. Napisal je izredno pomembne članke iz slovstvene zgodovine slovanskih narodov ter veliko etnografskih razprav.

Matija Murko in Franc Miklošič, oba rojaka Slovenskih goric se uvrščata med največje evropske slaviste.

JOŽEF MURSEC se je rodil leta 1807 na Bišu in umrl leta 1895 v Gradcu. Pokopan je na domačem pokopališču. Študiral je teologijo in

služboval v Cerkvenjaku, pri Miklavžu, v Ptuj, nazadnje pa v Gradcu. Med ljudstvom je dvigal narodno zavest. V Gradcu je na realni brezplačno poučeval slovenščino. Pod Vrazovim vplivom je zbiral narodno duhovno izročilo.

Pod Kremplovim in Trstenjakovim vplivom je stopil Mursec kot študent v graško Slavjansko društvo in se todaj navduševal za ilirstvo. Zato je vmeto študiral slovanske jezike, seznanjal pa se je tudi z romanskimi. Širil je slovanske knjige in časopise. Sodeloval je v listu Drobntinec. Napisal je kratko slovensko slovnico (1847). Zavzemal se je za uvedbo slovenščine v šole in urade. Leta 1848 je ustanovil graško Slovenijo in je bil njen tajnik in snovatelj programa dunajske resolucije. Bil je uspešnejši od zanesenega Matija Majerja, koroskega ilirca in počasnega slovenskega politika Janeza Bleiweisa. S člankom o položaju Slovencev na Štajerskem v Grazer Zeitung leta 1848 (št. 61-66) je dal „Sloveniji“ propagandni program v smislu pravice do razvoja maternščine.

Murševi članki so imeli velik uspeh, saj je v njih obravnaval narodnopolitična vprašanja Slovencev. O njih je pisal leta 1848 tudi v Novicah. Pozneje se je v Novicah zavzemal za slovenščino v uradih in šolah. Leta 1853 je svetoval duhovščini, naj piše v matične knjige imena slovensko. Leta 1861 je predlagal, naj gre na Dunaj deputacija z Bleiweisom na čelu, da tam pojasni slovanske politične zahteve.

JOŽEF OZMEC je bil slovenski gospodarstvenik in politik. Rodil se je leta 1866 v Obrežu pri Središču in umrl leta 1923 v Ljutomeru. Po poklicu je bil duhovnik. Služboval je v Ljutomeru in Lovrencu na Dr. polju, zadnja leta pa je preživel v Ljutomeru. Zaviral je štajercijanstvo, ki ga je širil list Štajerc, skrbel je tudi za razvoj gospodarstva v krajih svojega službovanja. Tako je ustanovil pri Lovrencu na Dravskem polju bikorejsko zadruzo (1902) in mlekarano (1908) in ju vodil. Bil je tudi soustanovitelj bralnega društva (1907), nato pa ljudske hranilnice iz posojilnice ter še nekaterih drugih gospodarskih organizacij. Leta 1909 so ga izvolili za deželnega poslanca. V Ljutomeru je pomagal pri zbiranju podpisov za majniško deklaracijo. Bil je tudi predsednik narodnega sveta v Ljutomeru po končani prvi svetovni vojni.

Nadaljevanje prihodnjiki

mi BRIGADIRJI

Lepote združenih besed (Part One)

Med plovbo kompromitiranih enookih globinskih mehurjev, je prišlo do obračunavanja med fazami in brontozavri. Zaradi nekonvencionalne analize kroglic v

blatu in ortopedske frekvence kraljevega vrelca so v bufetu ne dobi Petovica cole. Indiferentnost ostalih pa ni v skladu z brezobzornimi špecarji v modrih nogavicah. Črna se peče v pelikanski tinkturi bele in tako nastane puščanje zobnih protez v stranišnih školjkah razvada z enim samim ciljem: oko za oko, protezo pa v školjko. Ek-

stravaganca stonog pa se prav zato obravnava kot težak primer puščanja 99 čevljev v ozadju. Nenadoma pa vsi vzkliknejo kot bi hodili z dolgimi nohti: Kaj pa je to za en vrag, da visoko frekvenčna strojnica ni rentabilna in, da se Sandokan sprejema s spalno vrečo in v Peko čevljev po mehurjasti Maleziji.

Lepote združenih besed (Part Two)

... gobice v MDB supersonični akciji so grenke in jih težko obravnavamo z kamenjem. Črtice Ivana Smotanega so more, ker vsebujejo Ivana. (Ne) Smislova tetka zelo neprijetno požira ogenj grenkih kobilic sredi puščav.

MISLIM da: TUKAJ SMO!!! Eureka je kletvica bele bolhe neenakih oseb, osebkov in osebnic prishofiziologij. Neoknciviranost suspenzij bolh v podkrajju uničuje

le dekoncentracijo strojev stenec, ki poskakujejo po neumitih ušesih osmerokotnega romboida. Ljubezen ustvarjajo plastificirani kravjaki iz avtocest sonca, ki vzhaja trikrat v minuti dneva. Človeški nečlovek prižiga gumijasto cigareto z aluminijastim filtrom in pri popolni nekonstruktivni misli zakovne: „Trikotnikov paralelogram“. Pepelniki pa pravijo: „Fluoroklorofil kviri počutje dognanih misli zelenih bacilov!“

Lepote združenih besed (Part Three)

Goseničarji matematične frekvence uspešno ne delujejo, poezija kvadrofonije je lahko porazno-defektna na desni strani zvezde Oktavije, ki narahlo svetlika in osvetljuje prazno škaflo rumenka-sto-violičastomodre barve.

Svinčniki se pritožujejo nad cilamami. Človek da in poje več kot zajame z žlico. Plastični fant z leseno nogo, s steklenim očesom, lakiranim ušesom in kristalizirano gumijasto glavo modificira osem-najstnega stonoga.

Lepote združenih besed (Povzetek)

Zeleni mikrofon stereofonira mikromatiko drame in grenke so akcije supersoničnih MDB v gobicah... Za boljše razumevanje priporočamo večkratno branje. Izdala in založila ter natisnila MDB Ljubo Šercer za založbo MDA Slovenske gorice 77.

„Šampijon“

Tito

Tito — osebnost našega časa. Človek o katerem govorimo in mislimo vsak dan. Z besedami so ga ovekoveli največji geniji našega časa. Tukaj pa so zapisana mnenja brigadirjev o njem, o človeku, ki je s svojim delom omogočil, da živimo v samoupravnem socializmu, svobodi in miru.

VESNA: Tito — idol generacij

KEKS: Tito — človek, ki mu je uspelo združiti vse narode Jugoslavije v skupnem boju in je omogočil nam mladim življenje v miru in sreči.

DABO: Tito — moj idol

AJO: Tito — človek, ki je uresničil sen delavskega razreda s tem, da jih je vodil v najtežjih trenutkih. S svojimi političnimi nazori je dobil zaupanje vsakega Jugoslavana.

MASA: Tito — bil je, je, in bo naš vzor

PAKI: Tito — ime istorije, ime i čovjek, koji se ne radža više. Ime Tito — to ime pominja cео svet s največim poštovanjem, jer to je čovek, koji stvara socializam, samoupravljanje nesvrstanost i MIR. I to je čovek, koji svim zemljama može, da pokaže put, kako treba raditi i živjeti u socializmu

OBRAJ: Tito — naša legenda sadašnjosti i budućnosti

VUNA: Tito — je genij

LUKA: Tito — velik revolucionar, pobudnik neuvrštenosti v svetu in borec za mir

MARINKO: Tito je velik idol omladine. Biti Titov omladinac počinjava pravo zadovoljstvo

PELE: Tito — mi smo Titovi, Tito je naš

BOKI: Tito — je najbolji čovek kojeg sam ikada sreo. Velik učitelj mira i ljubavi

BRANKO: Tito — simbol miru, bratstva

DRAGAN: Tito — simbol nezavisnosti, bratstva i jedinstva. Je idol svih Jugoslovenov i borac za pravdu

ZALOSTNA SOVA: je naš najbolji vodja. Brez njega ne bi bilo življenja. Zanj in za narod naredimo vse.

MANDO: Tito — „graditelj miru in neodvisnosti

MAVC: Tito — največji voditelj revolucije in miru. Človek ljubezni in ljubljene mladih

FRANCI: Tito — ime, ki ga je rodila revolucija, človek, ki je rodil neuvrštenost

Franci

Tudi ljubezen umre

Zaljubljen sem se v Majdo poklonil ji vrtinco za vrtinco mi dala je poljub in lep nasmeh polepšal ji je obraz. Na vrtu je veja na vrtu sta dva, ki se ljubita. Veja ovne in z njo tudi ljubezen umre.

Ararfat

Počitniški doživljaji

Počitnice so se hitro končale in danes je zopet zazvonil šolski zvonec. Mnogi otroci so preživeli brezskrbne dni bodisi na morju, v planinah, na taborjenju ali še kaj druge, saj je možnost za počitek bilo v vročih poletnih dneh precej.

Toda hkrati lahko ugotovimo, da je veliko otrok preživljalo svoje počitnice kar doma, kjer so imeli le malo prostega časa, saj dela na podeželju nikoli ne zmanjka, posebno pa ne na kmečkem dvorišču, kjer že starši komaj čakajo na pomoč svojih otrok, ki jim pomagajo pri opravljanju mnogih lažjih opravil.

Izmed najbolj priljubljenih otroških opravil v počitniškem pa tudi še v šolskem času je nedvomno paša. Na krave sicer mnogokrat pozabijo, da odidejo v sosedovo deteljo ali na kakšno njivo. Glavno je, da se na paši zbere večja družina, ki se ukvarja z

Prijetna družina na paši ob koristnem delu.

vsemi mogočimi stvarmi in ob tem sploh ni čudno, če pozabijo na krave. Težje je, če je treba na pašo kam na samotni kraj, kjer ni vesele družine, toda kljub temu se v otroški domišljiji ustvarijo predlogi, ki ga lahko vidite na fotografiji, ki jo popestrijo to najbolj priljubljeno opravilo.

Takšen primer sem opazil pred nekaj dnevi, ko sem zabeležil motiv, ki ga lahko vidite na fotografiji. Kravi, ki sta jih imeli na skrbi dve sestrici sta se pridno pasli in ni

jim bilo niti do tega, da bi uhajali na sosedovo, zato sta se deklici lahko ukvarjali s povsem svojimi stvarmi. Vse kaže, da sta kljub svoji mladosti že izkušeni šivilji, saj sta se lotili šivanja zahtevnega ročnega dela in po njunem zatrevanju ga bosta do začetka pouka že končali, takrat pa bo treba namesto ročnega dela v roke prijeti knjige in zvezke.

Besedilo in slika: B. VODUŠEK

Prijetno je v klubu mladih

Klub mladih v Ptujtu so mladi do konca meseca februarja letos v celoti prenovili, dobili so novo opremo, nove možnosti za udeleževanje v ljubiteljskih dejavnostih, za prijetno preživljanje prostega časa v družbi prijateljev, znancev. Programski svet klubske skupnosti je pripravil pester program dejavnosti s katerim so poživili in osvežili delo mladih v Ptujtu. Miran Zorčič upravitelj kluba mladih, mi je pripovedoval o dejavnosti mladih v prvem polletju:

„Dejavnost v klubu mladih je bila zelo razgibana. Aktivna je bila predvsem srednješolska mladina, pogrešali smo mlade iz združenega dela. Od srednješolcev pa so bili aktivni predvsem gimnazijci, torej se premalo vključujejo v dejavnost kluba tudi dijaki iz ekonomske, upravnoadministrativne, trgovske šole ter šolskega centra za kovinarsko stroko. Pričeli smo se

o tem dogovarjati z njihovimi mentorji in upam, da bo stanje boljše z novim šolskim letom.

V Klubu mladih ni manjkalo zabave; gostovali so ansambl Jutro, Oko, Horizont, Predmestje. Težka industrija in pevec Tomaž Domicelj. Pripravili so literarne večere s pesniki, pisatelji; gostovala sta Darko Komac in Tone Kuntner. Presenetilo je tudi eksperimentalno gledališče iz Ljubljane — Pekarna — z delom Petra Božiča Ime mi je Marija. Odlično je uspela tudi predstava gimnazijcev Zasilni izhod in Kržišče.

Ko sva se nato pogovarjala še o programu za jesensko obdobje mi je povedal, da bo tudi jesnški program dejavnosti pester. Ustanovili bodo eno brigadirsko skupino, ki bo nastopala v klubu. Tudi sekcija izrazno-scenskih plesov bo začela s delom načrtneje; vaditi bodo začeli že s šolsko mladino. Povabili bodo

pesnike, organizirali literarne večere, povabili razne ansamble, imeli disco... V klubu pa bodo igrali tudi namizni tenis, šah, seveda bodo mladi lahko tudi redno spremljali televizijski program, poslušali radio, plesali... Kot prvi bo v klubu verjetno gostoval eden naših pesnikov že v mesecu septembru.

Klub mladih je do prvega septembra bil odprt od 18. do 23. ure, v jesenskem času pa začne z delom v rednem času od 12. do 20. ure.

Največ si v klubu mladih lahko obetamo od plesno scenske skupine, ki je bila sedaj v mednarodni bali tni šoli v Rovinju, kjer so pod vodstvom znanih evropskih umetnikov in pedagogov spoznavali nove smeri v izraznem plesu in baletu.

Pa pridite kaj pogledat v Klub mladih, ni slabo, prijetno je! N. Topolovec

Najmlajša brigadirka

Med številnimi udarniški akcijami brigadirjev Slovenske gorice 77 v Halozah sem na eni izmed teh opazil tudi tale prizor, ki ga vidite na fotografiji. Najmlajša brigadirka na udarniški akciji v krajevni skupnosti Stoperce je pridno pomagala pri urejanju nove ceste Grdina—Naraplje. Lopata, ki je sicer bila nekoliko večja od mlade delavke, je morala kloniti pod silo mladih, vendar močnih rok. Toda opravljeno delo niti ni bilo zanjo toliko pomembno, saj je bila deležna velikega občudovanja in kot so dejali brigadirji sami, jim je „dvigala moralo“. Vsekakor bo čez nekaj let postala prava brigadirka in takrat bo lahko še bolj pomagala pri odpravljanju manj razvitosti v naši socialistični samoupravni skupnosti.

„Velika“ delavka s še večjo lopato in z nič manjšo delovno vneto.

Besedilo in slika: B. VODUŠEK

TUDI BUČE SO POSEBNOST

Kmetica Terezija Belšak iz Slatine 55 v Halozah uporablja zelene buče, ki ji zrastejo med koruzo, za pitanje pujskov. Zato je odšla pred dnevi po nekaj buč in se je skoraj prestrašila ob pogledu na svojevrstno bučo visokega čela, širokih obrvi in enega večjega očesa in še večjega jezika, štrlečega iz stisnjenih ustnic. Od začudenja je poklicala v koruzo še hčerko Marijo in vnukinjo—šolarico. Odtgale so bučo, jo odnesle domov in jo

Buča iz Belšakove koruze.

pokazale sosedom. Vsakdo se je začudil tej naravno nastali posebnosti, zlasti glede na široko obrobline oči kot da bi jim prirastli še ušesi. Nekateri so se šalili, drugi pa ugibali, kako je moglo priti do takega oblikovanja;

verjetno zaradi poškodbe površine buče, ko je bila še manjša.

Zgovornost prebivalcev iz Belšakove okolice je pripomogla, da je zvedelo za to bučo mnogo ljudi in da se je končno znašla še pred fotoaparatom kot naravna posebnost.

Gobarji najdejo večkrat posebno velike gobe, pridelovalci krompirja razne oblike krompirja, sadjarji pa plodove jabolč in hrušk. Po letošnjih pozebah bo v vinogradih ob trgatvi posebnost v rokah trgačev velik, zrel grozd s sladkimi jagodami. K vsej koristnosti še nekaj zanimivega za razgovore, da pri delu hitreje mine čas.

TEKST in slika: J. V.

Mladi dopisniki

GASILEC

Postal sem mladi gasilec. Bom strojniki. Najraje bi navijal motorko. Bolje bo, ko bom pravi gasilec.

Branko Roškar, 1/b, OŠ Juršinci

PASTIRČEK

Tam doli v dolini, pastirček je lepo pel. Jaz pa sem vesela, iz mojga srca. Tam doli v dolini, pastirček lepo življal je, jaz pa sem prepevala vesele srca.

Franciška Šoštarč, 4/a, OŠ Juršinci

PESMICA O SMEHU

Nam se smešno zdi, če se kdo smeji, ha, ha, ha, vse skrbi, naj vsak spodi iz srca, ha, ha, ha.

Jožica Gornjec, 3/b, Juršinci

Osnovna šola Juršinci

razpisuje prosto delovno mesto UČITELJA ZA SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI JEZIK.

Pogoj: predmetni učitelj.

Z Juršinci so ugodne avtobusne zveze, na razpolago pa je tudi stanovanje v učiteljskem bloku.

Prošnje sprejema osnovna šola Juršinci do zasedbe delovnega mesta.

M Mercator PTUJ

Trgovina SLAVICA, Lackova ulica

panonija

VAM NUDI:

blago za ženske in moške obleke — novi vzorci; najlepšo izbiro zaves, tudi po znižanih cenah; moške in fantovske hlače ter koče po reklamni ceni; volno za pletenje; pletenine; perilo; posteljnino; zelo dobra izbira...

OBIŠČITE TRGOVINO SLAVICA — PRIČAKUJEJO VASI!

PROBLEMSKA KONFERENCA V KIDRIČEVEM

Problem vzdrževanja športnih objektov in zagotovitev sredstev za normalno delovanje osnovnih telesnokulturnih organizacij v krajevni skupnosti Kidričevo, je bila osrednja tema problemske konference, ki je bila pretekli četrtek. Na pobudo nogometnega kluba

Aluminij jo je sklicala krajevna konferenca SZDL. V ospredju sta bila problema delovanja telovadnega društva Partizan in NK Aluminij. Telovadno društvo je po predlogu razdelitve sredstev za letošnje leto z ozirom na svojo dejavnost, v svoje vrste vključuje

vse starostne strukture krajanov, prejelo premalo sredstev. Ta problem je bil rešen na zasedanju skupščine Telesnokulturne skupnosti občine Ptuj.

Poseben problem pomeni vzdrževanje športnih objektov, ki so v lasti krajevne skupnosti Kidričevo. Telesnokulturna skupnost odreja del sredstev za njihovo vzdrževanje, vendar bi po mnenju krajanov in zaposlenih v TGA „Boris Kidrič“ bila dolžna prevzeti celotno vzdrževanje. V vseh ostalih krajevnih skupnostih vzdržujejo objekte krajevne skupnosti s sodelovanjem telesnokulturne skupnosti.

Seveda je bilo veliko besed izrečenih na račun selekcije občin Ormož, Slovenska Bistrica in Ptuj. O tem smo v športni rubriki Radia Ptuj veliko govorili. Razprava je bila zelo burna, tako da smo lahko dobili občutek, da je to največji problem z največ nepravilnostmi.

Veliko je bilo očitkov na račun zastopavljanja Kidričevega, dela

telesnokulturne skupnosti, nepravilnega razdeljevanja sredstev in podobno. Menimo, da je bila burna razprava nepotrebna, saj lahko marsikatero pereče vprašanje rešimo brez ostrih in včasih napačnih trditve. Strinjamo pa se z ugotovitvijo udeležencev, da moramo dejavnosti, namenjene mladim, razvijati in izboljševati, nikakor pa ne zavirati. Ob tem pa ne bi smeli mimo tega, da podobne težave tarejo vse ostale krajevne skupnosti v ptujski občini.

Vzrok nekaterim nepotrebnim razpravam na konferenci je bilo slabo poznavanje razmer v telesni kulturi in delo delegacij, ki na programe v javni razpravi niso imele pripomb. Udeleženci konference so sami ugotovili, da v nasprotnem primeru burna razprava ne bi bila potrebna. Prav je, da takšne konference so, saj lahko ugotovimo, da občane problemi telesne kulture še kako zanimajo, pa čeprav pri tem nekateri vidijo le svoj kraj in svoje društvo.

I. kotar

Drava—Zagorka 4:1 (2:0)

Nogometaši ptujске selekcije so odigrali svojo prvo tekmo pred domačim občinstvom. Po deževnem vremenu so prepričljivo premagali svojega nasprotnika iz Bedekovčine. Ze v prvi minuti so dosegli zadetek, — nastopili so gospodari na igrišču in dosegli še en zadetek.

Tudi po odmoru so bili boljši — dosegli so še dva zadetka. Po napaki obrambe pa so gostje dosegli častni zadetek. V vrstah domačinov je nastopil Janjanin, član zagrebskega Dinama.

D. Klajnšek

Železničar—Drava 3:3 (1:2)

Nogometaši ptujске selekcije so se pomerili z mariborsko selekcijo. Ptujčani so začeli zelo poletno in ves čas držali igro v svojih rokah, toda zadetka ni bilo. Domača selekcija je povedla z avtogolom Matjaševca; nekaj minut za tem je po odlični podaji Čeha, Hvalec premagal domačega vratarja. Minuto kasneje so domačini grobo zrušili srednjega napadalca Verdenika in sodnik je pokazal na belo točko. Hvalec je bil zanesljiv realizator najstrožje kazni.

V drugem delu so domačini izenačili po napaki gostujoče obrambe. Nato pa je po odličnem predlošku Kmeteca, Verdenik dosegel zadetek iz neposredne bližine. Domačini so izenačili po zaslugi tokrat malce poškodovanega vratarja ptujске selekcije.

D. Klajnšek

S skupščine Telesnokulturne skupnosti občine Ptuj

Sredstva so razdeljena

Pretekli petek so se sestali delegati skupščine Telesnokulturne skupnosti Ptuj. Udeležba je bila slaba, saj se je zasedanja udeležilo le 60 odstotkov delegatov. Nerazumljiva odsotnost glede na to, da so delegati sprejemali program dela in finančni načrt za leto 1977.

Samoupravni sporazum o razvoju telesne kulture za obdobje 1976—1980 so delovni ljudje sprejeli in potrdili. Telesnokulturna skupnost je sprejela 144 sklepov o pristopu k sporazumu. Osnovna naloga sedaj je, da te programe v celoti izvedemo, seveda v okviru finančnih možnosti. Želje in potrebe na področju telesne kulture so velike, vendar ne v sorazmerju s sredstvi, ki jih zberemo. Zavedati se moramo, da imajo v ptujski občini sedaj prednost ostale dejavnosti kot so šolstvo, zdravstvo in podobno. Zato je telesnokulturna dejavnost malo ob strani.

Sredstva, ki jih prejema osnovne telesnokulturne organizacije, ne zadostajo za normalno delovanje. Ob tem moramo upoštevati tudi načelo

enakomernega razvoja dejavnosti na področju celotne občine, kljub temu, da iz nekaterih krajevnih skupnosti, kjer so večje delovne organizacije, odvajajo večja sredstva za telesno kulturo. Letošnja delitev sredstev je potekala bolj po starem, po pravnih nosilcih in ne toliko po dejavnosti.

V bodoče bomo sredstva razdeljevali po dejavnosti. Poseben problem predstavljajo sredstva za združevanje na ravni republike. Od teh sredstev se v ptujsko občino ne vrne ničesar. Odvedena sredstva pa znašajo skoraj 20 odstotkov vseh zbranih sredstev.

Ob sestavljanju programov dela je nemalo težav. Če izpostavimo zagotovljena sredstva, so največja težava programi in poročila o delu osnovnih telesnokulturnih organizacij. Ta jih neredno ali pa sploh ne pošiljajo. Kako lahko potem ocenjujemo in spremljamo delo? V nasprotnem primeru ne bi prihajalo do obtožb (kot smo jih lahko slišali na problemski konferenci v Kidričevem), da na nekatere „pozabljamo“. Sodelovanje pri usklajevanju programov in razpra-

ve niso takšne kot jih pričakuje. Ko je program v javni razpravi, ni pismenih pripomb in dopolnilnih predlogov. Po sprejetju, ko smo ga vsi potrdili pa jih je naenkrat veliko. Velikokrat je to v primeru, ko se nekateri čutijo neposredno prizadete. Se zavedamo naših samoupravljalških dolžnosti?

V prihodnje moramo urediti tudi področje šolskih športnih društev z dogovorom med TKS in izobraževalno skupnostjo. Z novim tekmovalnim sistemom in preobrazbi telesne kulture imajo šolska športna društva velike naloge, predvsem na področju dela selekcij.

Velikokrat je v ospredju problem vzdrževanja športnih objektov. Ob gradnji novih ne smemo pozabiti na obstoječe in jih prepustiti propadu. Pri tem moramo sodelovati s krajevnimi skupnostmi.

Ob koncu seje so delegati potrdili odlok o obveznem združevanju sredstev za telesno kulturo v občini Ptuj za vse tiste, ki samoupravnega sporazuma niso sprejeli.

I. kotar

Leskovec

V krajevni skupnosti Leskovec že desetletja deluje gasilsko društvo in danes je njegovo delo možno čutiti na vseh področjih delovanja od referendumu do priprave na volitve. „Brez gasilcev se v Leskovcu verjetno ne bi dalo živeti“ mi je povedal predsednik Anton Stopajnik.

„Gasilsko društvo Leskovec so začeli ustanovljati leta 1925. Na pobudo odbora, ki ga je ustanovil Frac Vreg, je tamburaški orkester vodstvom Jožeta Stopajnika pripravil ustanovitev gasilskega društva. Te priprave pa so se zavleklo do leta 1928, ko je 11.

novembra gasilsko društvo Leskovec bilo končno ustanovljeno. Število članov je bilo v začetku skromno, le 17 gasilcev je premogel Leskovec. Do druge svetovne vojne je število nihal, mladi in starejši so prihajali in odhajali. Od teh pionirjev gasilstva v tem kraju danes živita le še Jože Stopajnik, današnji častni predsednik društva in Jože Bradič.

Prvo opremo je predstavljala orodni voz na konjsko vprego, ki ga še danes hranijo kot znamenitost. Leta 1946 je društvo dobilo prvo motorno brizgalno. Pravo gasilsko življenje pa se je začelo razvijati po letu 1950, ko je gasilska vrsta začela dobivati mladi kader. Da so bile razmere za uspešno delo porazne, kaže že dejstvo, da je prvi gasilski dom predstavljala sosesna baraka. Dosti zagnanosti in delavolnosti je bilo potrebno, da je društvo

Začetek tekmovanja v občinski nogometni ligi Ptuj

Pari prvega kola

V soboto in nedeljo se bo pričelo tekmovanje v občinski nogometni ligi Ptuj. Nastopalo bo 26 ekip, razdeljenih v tri skupine. V prvem kolu, ki bo na sporedu 3. in 4. septembra, se bodo srečali:

Skupina A:
Gorišnica—Skorba
Hajdina—Aluminij
Grajena—Drava
Kidričevo—Videm
Partizan—Markovci

Skupina B:
Dornava—Kungota
Lovrenc—Apače

Rogoznica—Stoinci
Gerečja vas—Slovenja vas

Skupina C:
Zavrč—Sela
Tržec—Bukovci
Draženci—Mladinec
Leskovec—Varnica

Srečanja v skupini C se bodo pričela v soboto ob 16. uri, v skupini B v nedeljo dopoldan ob 9.30 in v skupini A popoldan ob 16. uri. Ne pozabite oddati poročil s srečanj v ponedeljek! Tako bomo v Tedniku lahko objavljali tekoče rezultate in lestvice.

I. kotar

MOTOKROS

Uspeh Šegule na Švedskem in Finskem

V Uddevallu na Švedskem je bila dirka za svetovno prvenstvo v motokrosu. Med 34 tekmovalci je nastopil tudi Peter Šegula, ki je v močni mednarodni konkurenci dosegel odlično 9 mesto. Zmagal je Kavinov SZ pred Mojsejevom SZ, Maleérom Belgija itd.

Teden dni kasneje je bila v Hyvinkäälmu na Finskem zadnja dirka za svetovno prvenstvo, kjer je Šegula v prvi vožnji bil 20. v drugi pa je odstopil zaradi okvare motorja. Nastopilo je 36 tekmovalcev. Zmagal je Mojsejev SZ, pred Kavinovim SZ, Maleérom Belgija. V skupnem seštevku je vrstni red treh prvovrščenih enak.

anc

Ptujski značkarji pred novimi nalogami

Člani ptujskega Kluba zbiralcev značk bodo spet po krajših poletnih počitnicah začeli s svojim rednim delom. Člani kluba so se zadnjič sestali, 15. maja na prvem srečanju med zbiralci značk iz Slovenije in drugih republik. Srečanje je zelo dobro uspelo, zahvaljujoč vsem članom kluba in finančni pomoči nekaterih ptujskih podjetij, kakor tudi zasebnih obrtnikov.

Po srečanju je klub dobil številne ustne in pismene pohvale od udeležencev, ki so bili zelo navdušeni nad organizacijo in lepim sprejemom v Ptuj ter so izrazili željo, da bi se spet sestali drugo leto v še večjem številu.

Udeleženci srečanja so poslali predsedniku tovarišu Titu pozdravno pismo in čestitko za njegov 85. rojstni dan in 40-letnico prihoda na čelo KPJ. Zahvaljujoč predsednika republike je klub prejel 10. junija 1977 in jo hrani kot drag dokument

in spomin na 85-letnico rojstva našega predsednika.

Klub si je zadal v jesenskem delu nekaj nalog, ki jih mora uspešno opraviti. Zato pozivamo vse člane kluba, kakor tudi ostale zbiralce značk, da pridejo na naš sestanek.

Dušan Koren preskočil 190 cm

V sredo 24. avgusta 1977 je bilo na prenovljenem atletskem stadionu na Poljanah v Mariboru kvalifikacijsko atletsko tekmovanje v kategoriji starejših mladink in mladincev za atletski pokal Slovenije.

Izven konkurence so sodelovali tudi člani, kjer je največji uspeh dosegel Ptujčan Dušan Koren, ki je preskočil 190 cm in s tem postavil osebni in ptujski rekord. Med mladinci se je izkazal tudi

ki bo v sredo, 7. septembra 1977 ob 19. uri v prostorih srednješolskega zavoda (ekonomska šola). S seboj prinesite čimveč številu značk za zamenjavo in vaše izkušnje s področja značkarstva, ki ste si jih nabrali v počitnicah. Tomislav Kolar

Niko Makovecki, ki je sunil kroglo 12,40 m in Marija Horvat v skoku v daljino s 514 cm. Solidna sta bila tudi Alenka Šolar v teku na 100 m s časom 12,7 in Zlatko Marčič v višino 180 cm.

Tekmovanja so se udeležili atleti Ptuja, Maribora in Pomurja. Dva-najst najboljših se bo septembra pomerilo v finalu, ki bo v Novi Gorici za mladince in v Celju za mladinke.

OP

Pobrateni gasilski društvi

ostalo in se celo krepilo. 1962 so organizirali tombolo, ki jim je prinesla sredstva za nakup stavbe, v kateri so si zagnani Leskovčani uredili prostore gasilskega doma, ki so jim služili vse do letošnjega avgusta. Pomembna pridobitev je bil nakup gasilskega avtomobila, ki pa ni bil sposoben zadovoljiti vsem potrebam.

Ob letošnjem občinskem prazniku se je v društvu premaknilo na bolje. Dobili so nov gasilski avtomobil in s pomočjo skupščine občine Ptuj so začeli z obnovo gasilskega doma. O operativni govori predsednik Stopajnik:

„Danes imamo tri male motorne brizgalne Tomos in eno Rosenbauer, ki je od 1946 pa do danes že opravila svoje in razmišljamo o nakupu nove. Kot v večini primerov se je tudi tokrat zataknilo pri sredstvih. Društvo trenutno ni sposobno

nabaviti ničesar, saj imamo še precej dolgov. Starih sedem milijonov, ki smo jih imeli, smo dali delavcem za adaptacijo doma, kljub temu pa bo za to potrebna še dotacija krajevne skupnosti. Vsako leto moramo odplačati dve anuiteti zavarovalnici Maribor za posojilo iz leta 1974. Brez dotacije 20 milijonov pri SO Ptuj bi naš dom še naprej ostal neprimeren.“

Obnova gasilskega doma pa še ni končana. Prostori še čakajo, da jih pridne roke dokončno uredijo. Dom ne bo sprejel le gasilcev, v njem bodo našle prostore za delo vse krajevne organizacije in krajan. Tako bo postal središče vseh, ki se kakorkoli udeležujejo v družbenem življenju.

Tesno 25-letno sodelovanje s sosednjimi gasilskimi društvi je letos pripeljalo do pobratena z GD Bednja iz sosednje Hrvaške. 7. julija 1977 se je uresničila zamisel tajnika občinske gasilske zveze Ivanec in obeh GD, ko je bilo pobrateno v Bednji tudi uradno potrjeno. Na osrednji proslavi ob letošnjem občinskem prazniku so zamenjali še listini o pobratenu, ki se je rodilo na dolgoletnem sodelovanju. Gasilci iz Bednje so svoj delež prispevali tudi k adaptaciji doma v Leskovcu z udarniškim dnevom. Ker je področje čuvanja imovine krajanov veliko, so v Veliki Varnici lani ustanovili gasilsko trojko, drugo leto pa bo naslednja zazivela v Belavseku.

Drugo leto bo GD Leskovec slavilo svojo 50-letnico in že pripravljajo enotedenski prikaz dela GD v teh desetletjih. Ob tem jubileju naj bi se pobratili še z GD Tržec. Pri vsem svojem delu pa potrebujejo močno oporo vseh krajanov, ki jim kljub obilici dela radi prispevajo pomoč.

Franc Mijošič

Komisija za medsebojna delovna razmerja trgovskega podjetja na veliko in malo „IZBIRA“ PTUJ, p. o., Zagrebška cesta 4, objavlja prosto delovno mesto:

internega kontrolorja v podjetju

Pogoji:

kandidat za objavljen prosto delovno mesto mora imeti poleg splošnih pogojev določenih z zakonom in drugimi predpisi še naslednje pogoje:

- višja šola pravne ali ekonomske smeri in dve leti delovnih izkušenj ali
- srednja šola ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj na takšnem ali podobnem delovnem mestu.

Kandidati morajo predložiti dokazila o šolski izobrazbi, kratek življenjepis in opis dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh po objavi pravno kadrovskemu oddelku podjetja.

Mercator PTUJ

PRODAJALNA

KEMI KALIJE

ULICA HEROJA LACKA

V PETEK, 2. septembra 1977:

od 9. do 13. ure in
od 15. do 19. ure.

**disperzijske
barve
v vašem
domu**

panonija

**BO ZASTOPNIK DAJAL BREZPLAČNA
NAVODILA IN POJASNILA.**

PRIDITE V KEMI KALIJO!

Za letošnji občinski praznik so dobili novi gasilski avtomobil.
Foto: Langerholc

mali oglasi

PRODAM globok otroški voziček. Ropič, Zihlerova ploščad 7, Ptuj.

PRODAM 2ha 87 arov gozda v Sp. Leskovcu. Naslov v upravi.

PRODAM košnjo otave v bližini Ptuja. Naslov v upravi.

PRODAM omaro, kavč in sobno peč. Naslov v upravi.

RADIO PTUJ

CETRTEK, 1. septembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Pionirji zdravo, spet v celodnevni šoli, 16.45 Pesmi in glasba, 17.00 Novice, 17.05 Kulturna panorama, 17.20 Jugoslovanski solisti zabavne glasbe, 17.35 Ekonomsko-propagandna oddaja, 17.40 Folklorno društvo Markovci, 17.50 V ritmu...

PETEK, 2. septembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Radijska univerza — o zastrupitvah, 16.40 Jugoslovanski ansamblji, 17.00 Novice, 17.05 Mladi danes v srednjih šolah, 17.35 Malo mešano...

SOBOTA, 3. septembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 V soboto popolne (zabavna in popularna glasba, magnetofonski zapisi, gost oddaje, nasveti, halo uredništvo).

NEDELJA, 4. septembra: 11.00 Tjedenski pregled dogajanj in obvestila, 11.20 Glasba, vmes EPP, 11.30 Iz koledarja NOB, 11.32 Ogladalo tedna — karavana bratstva in prijateljstva, 11.40 Zabavni ansamblji, 12.00, Kmetijska oddaja, 12.15 Domači pevski zbori, 12.30 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 5. septembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.40 Sport in društva, 16.45 Zabavni orkestri, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Iz stare disko teke, 17.30 Delegacije obravnavajo, 17.40 Popevke, ki jih radi poslušate.

TOREK, 6. septembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Naš komentar o družbeno-politični aktivnosti 16.35 Domači ansamblji, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Delavec v kolektivu Elektrokovinarja, 17.35 Predstavljamo vam Ignaca Rogina, 17.45 Veliki zabavni orkestri.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

**Kmetijski kombinat PTUJ
TOZD TEHNOSERVIS
62250 Ptuj
Ormoška 29, tel. 77-548, 77-571**

RAZPISUJE prosto delovno mesto

konstrukter birotehnične opreme

Pogoji: ing. strojništva energetsko konstrukterske smeri s 5 leti delovnih izkušenj ali strojni tehnik, 10 let delovnih izkušenj.

Kandidati se naj oglasijo osebno ali naj pošljejo pismene ponudbe v 10 dneh od dneva objave na gornji naslov.

JAVNI NATEČAJ

za oddajo v uporabo stavbnega zemljišča družbene lastnine ob Mariborski cesti v Ptuj, za gradnjo individualne stanovanjske hiše.

1. Predmet oddaje je delno komunalno urejeno stavbno zemljišče družbene lastnine, ki ga tvori parc. št. 1114/5 tr. in 1112/11 tr. v skupni izmeri 601 kv. m, obe ležeči v k. o. Hajdina.
2. Izključna cena za uporabo tega zemljišča je 50 din/kv. m in zajema odškodnino za pravico uporabe zemljišča. Poleg te odškodnine je bodoči investitor dolžan plačati še stroške dosedanje komunalne opremljenosti zemljišča, ki znašajo za eno stavbno enoto 9.500 din (geodetski posnetki in zazidalni načrt 2.500 din, električno omrežje s transformatorjem 7.000 din).
3. Javni natečaj je usten in bo **v petek, 9. septembra 1977**, s pričetkom ob 12. uri v prostorih oddelka za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba št. 32/II. Udeleženci natečaja morajo eno uro pred pričetkom položiti varščino v višini 3.000 din, ki se ob neuspeli dražbi vrne, ob uspehi pa vračuna v izključno ceno zemljišča.
4. Zemljišče bo oddano najugodnejšemu ponudniku, ki mora odškodnino za zemljišče, navedeno v točki 2. natečaja plačati v roku 30 dni po podpisu pogodbe.
5. Na parceli, ki je predmet natečaja je dovoljena gradnja individualne stanovanjske hiše, ob pogojih lokacijske dokumentacije Zavoda za urbanizem Maribor in posebnega lokacijskega dovoljenja.
6. Rok za pričetek gradnje je 6 mesecev po izdaji odločbe o dodelitvi zemljišča, rok za dokončanje pa leto 1981. Če investitor v tem času ne prične z gradnjo, izgubi pravico uporabe na dodeljenem zemljišču.
7. V kolikor parcela na ustnem natečaju dne 9. septembra 1977 ne bo oddana, velja razpis do oddaje.

Vsa pojasnila in zvezi razpisanega natečaja, dobite na oddelku za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 32/II.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem

UGODNO PRODAM klavirsko harmoniko melodija Manon 80-basno s tremi registri. Naslov v upravi.

PRODAM skoraj novo vseljivo hišo in z nekaj zemlje v Pobrežju 70. PRODAM moped TOMOS avtomatik. Milan Šeruga, Zagrebška 79, Ptuj.

UGODNO PRODAM sobno kredenco, omari, mizo, posteljo, stole, dve manjši violini, mizni štedilnik in dodatno peč na trdo gorivo. Iva Brenčič, Lackova 9, Ptuj.

PRODAM gradbeno parcelo primerno za vikend in grozdje smarnico v vinogradu v Kicarju pri Ptuj. Lizika Tuš, Smetanova 88, Maribor.

Od apakega križa do perutninske farme sem zgubil kolo od obračalnika. Poštenega najditelja prosim, da ga vrne proti nagradi. Jože Zajc, Apače 289.

PRODAM rabljeno pohištvo za dnevno sobo in spalnico. Marijana Martinič, Draženska cesta 6, Ptuj — pri hajdinski železniški postaji.

Osamljena vdova, upokojenka 65 let, želi spoznati vdovca-upokojenca s svojo hišo ali stanovanjem, nealkoholika in nekadilca, starega do 74 let v okolici Ptuja. Samo resne ponudbe pod žifro „Nesrečna“.

Sprejemem vajenca, ki ima veselje do dimnikarskega poklica. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, 61240 Kamnik.

PRODAM pohištvo za spalnico. Trstenjakova 16.

PRODAM lepe žitne škope. Strelec, Grajena 14.

UGODNO prodam litoželezno kopalno kad (1,80) nepoškodovano, globok kombiniran otroški voziček, torbo za nošenje otroka, chicco stolček, poročno obleko št. 40, — Čurin, Trstenjakova 9 (nad lekarno).

POCENI PRODAM škodo 1967 letnik v voznem stanju. Potrebna je tudi majhnega popravila. Mirko Križanec, Meje 56, Cirkulane.

UGODNO PRODAM 4 tisoč kosov rabljene strešne opeke (bobrovec). Tucovič, Majšperk 27.

PRODAM traktorsko koso za pal-skalije. Ivan Košir, Nova vas pri Ptuj 99.

MESTO V JASLIH V KIDRIČEVEM menjam za isto v Ptuj. Naslov v upravi.

Krvodajalci

Iz Ptuja, 16. avgusta 1977:
Boris Hojnik, Bratislavci 53; Stanko Vauda, Nova vas 79; Anton Žmauc, Zagorci 59; Katka Svenšek, Zagrebška 93; Dragica Novak, Videm 39; Viktorija Belšak, Zelenikova 2; Anica Brlek, Jurovci 10; Jožica Satler, Rabelčja vas; Marija Zorec, Praprotnikova 2; Albina Belšak, Cesta kurirjev NOB; Marta Vesjenjak, Placarevci 30; Marija Merc, Mariborska 46; Darinka Arnuš, Peršanova 35; Marija Intihar, Gerečja vas 12; Jožica Dimovski, Kvedrova 1; Irena Rosič, Kajuhova 1; Ivanka Gregorc, Skorba 53; Marija Micovič, Trstenjakova 6 a; Ivan Burina, Janeževci 10; Anton Lovrenčič, Mihovci 99; Borut Mlinarič, Kidričevo 4; Anton Šostarič, Podgorci 11 c; Janez Kristovič, Nova vas 85; Franc Ratek, Hlaponci 19; Franc Njegač, Bukovci 22; Jože Spevan, Jurovci 18 a; Angela Janžekovič, Stojnci 77; Marija Strul, Kungota 83; Jasmina Zaspan, Kajuhova 3; Marija Mlakar, Ljubstava 85; Stanko Hriberšek, Hajdoše 8 b.

Iz Desternika, 16. avgusta 1977:
Janez Brumen, Ločki vrh 30; Alojz Fladung, Desternik 56; Katarina Čundeš, Ločki vrh 26; Marija Fladung, Desternik 56; Marija Meško, Placar 72; Ivana Pernat, Placar 17; Irena Šalamun, Desternik 48; Vera Dominko, Strmec 11; Marija Žampa, Levajnci 10.

Dežurstvo prehram-benih trgovin

SOBOTA,
3. SEPTEMBRA 1977:
**BREG —
MERCATOR**

SOBOTA,
10. SEPTEMBRA 1977:
**DELIKATESA —
IZBIRA**

**TOVARNA GLINICE
IN ALUMINIJA
BORIS KIDRIČ
KIDRIČEVO**

- TOZD TOVARNA GLINICE
- TOZD TOVARNA ALUMINIJA
- TOZD VZDRŽEVANJA
- TOZD PROMET
- IN
- DEL. SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA PROJEKTIVNO KONSTRUKCIJSKEGA ODDELKA

Področje dela: vodenje in izvajanje nalog projektivno konstrukcijskega oddelka s področja vzdrževalne in investicijske dejavnosti.

Pogoji: dipl. inž. strojništva — energetik, 5 let prakse, aktivno znanje enega tujega jezika in enega pasivno, sposobnost vodenja, poznavanja organizacijskih metod in tehnik vodenja. Osebn dohodek okrog 8000 dinarjev.

2. GLAVNI PROJEKTANT

Področje dela: projektiranje s področja vzdrževalske in investicijske dejavnosti v sodelovanju z razvojno projektivo.

Pogoji: dipl. inž. gradbeništva, 5 let prakse, poznavanje delovnih sredstev aluminijске industrije, znanje tujih jezikov: enega aktivno in enega pasivno.

Osebn dohodek okrog 7330 dinarjev.

3. TEHNOLOG RAZVOJNE PROJEKTIVE

Področje dela: raziskave tehnologije proizvodnih procesov, raziskava novih proizvodov, izdelava tehnično razvojne koncepcije projektov.

Pogoji: inž. gradbeništva, 4 leta prakse, organizacijska sposobnost, znanje enega tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 7550 dinarjev.

4. REFERENT EKONOMIKE INVESTICIJSKIH PROJEKTOV

Področje dela: analize in osnutki finančne strukture projektov, spremljanje finančne realizacije projektov.

Pogoji: diplomirani ekonomist, 4 leta prakse, funkcionalno poznavanje ekonomike delovne organizacije organizacijska sposobnost.

Osebn dohodek okrog 7330 dinarjev.

5. NADZORNIK I

Področje dela: koordiniranje in nadzor nad operativnim izvajanjem projektov.

Pogoji: inž. gradbeništva, 4 leta prakse, organizacijska sposobnost, znanje enega tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 6450 dinarjev.

6. NADZORNIK II

Področje dela: koordiniranje in nadzor nad operativnim izvajanjem projektov.

Pogoji: inž. gradbeništva, 4 leta prakse, organizacijska sposobnost, eksperimentalna, pasivno znanje tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 5590 — dinarjev.

Pripomba: v primeru, da bomo imeli ustreznega kandidata za delovno mesto nadzornik I, ne bomo zasedli delovnega mesta nadzornik II.

7. VODJA PROJEKTA — izparilcev

Področje dela: vodenje in organiziranje dela pri pripravi in realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: visoka strokovna izobrazba tehnične ali ekonomske smeri, 5 let prakse, poznavanje tehničnih in finančnih predpisov iz področja organizacije investicij ter zakonov, ki obravnavajo investicijsko dejavnost. Znanje tujih jezikov: enega aktivno in enega pasivno.

Osebn dohodek okrog 8000 dinarjev.

8. SKRBNIK I — projekta izparilcev

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: inž. strojništva ali metalurgije, 3 leta prakse, poznavanje predpisov iz področja investicijske dejavnosti, pasivno znanje enega tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 6340 dinarjev.

9. SKRBNIK II — projekta izparilcev

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: strojni ali metalurški tehnik, 3 leta prakse, poznavanje predpisov s področja investicijske dejavnosti.

Osebn dohodek okrog 5479 dinarjev.

Pripomba: v primeru, da bomo imeli ustreznega kandidata za del. mesto skrbnik, ne bomo zasedli delovnega mesta skrbnik II.

10. SKRBNIK I — projekta rondic

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: inž. strojništva ali metalurgije, 3 leta prakse, poznavanje predpisov s področja investicijske dejavnosti, pasivno znanje tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 6340 dinarjev.

11. SKRBNIK II — projekta rondic

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: strojni ali metalurški tehnik, 3 leta prakse, poznavanje predpisov s področja investicijske dejavnosti.

Osebn dohodek okrog 5479 dinarjev.

Pripomba: v primeru, da bomo imeli ustreznega kandidata za del. mesto skrbnik I, ne bomo zasedli delovnega mesta skrbnik II.

12. SKRBNIK I — projekta modernizacije elektroliz

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: inž. strojništva ali metalurgije, 3 leta prakse, poznavanje predpisov s področja investicijske dejavnosti, pasivno znanje tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 6430 dinarjev.

13. SKRBNIK II — projekta modernizacije elektroliz

Področje dela: operativno izvajanje nalog pri realizaciji investicijskega projekta.

Pogoji: strojni ali metalurški tehnik, 3 leta prakse, poznavanje predpisov s področja investicijske dejavnosti.

Osebn dohodek okrog 5479 dinarjev.

Pripomba: v primeru, da bomo imeli ustreznega kandidata za del. mesto skrbnik I, ne bomo zasedli delovnega mesta skrbnik II.

14. VODJA VHODNE IN IZHODNE KONTROLE

Področje dela: organiziranje, vodenje, izvajanje vodenje in izhodne kontrole surovin, proizvodov, vzdrževalnega materiala in odgovornost za njen nemoten potek. Pripravljanje in izvajanje novih metod izvajanja kontrole kvalitete.

Pogoji: inž. metalurgije, kemijske tehnologije ali strojništva, 5 let prakse, sposobnost vodenja in smisel za delo z ljudmi, aktivno znanje tujega jezika. Poznavanje strokovne literature, predpisov in standardov za kontrolo kvalitete.

Osebn dohodek okrog 6126 dinarjev.

15. KONTROLOR SUROVIN

Področje dela: prevzem surovin na osnovi vizuelne ocenitve kvalitete, nadzorovanje vzročevanja surovin pri dobaviteljih.

Pogoji: VKV kemijski delavec — gliničar, elektrolizer, praksa 2 leti, natančnost in samostojnost.

Osebn dohodek okrog 4316 dinarjev.

16. KONTROLOR VZDRŽEVALNEGA MATERIALA

Področje dela: kontroliranje kvalitete vzdrževalnega materiala in delov ob prevzemu.

Pogoji: strojni tehnik ali elektrotehnik, 2 leti prakse, natančnost, iznajdljivost, samostojnost, pasivno znanje tujega jezika.

Osebn dohodek okrog 4736 dinarjev.

17. KONTROLOR FINANČNO MATERIALNEGA POSLOVANJA

Področje dela: kontrola finančnega in materialnega poslovanja delovne organizacije.

Pogoji: ekonomist, 4 leta prakse, vestnost, sposobnost avtoritativnega nastopa. Poznavanje predpisov finančnega in materialnega poslovanja.

Osebn dohodek okrog 5985 dinarjev.

18. TAJNICA DIREKTORJA SEKTORJA ZA MARKETING

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravno administrativne smeri, 3 leta prakse, znanje tujih jezikov: enega aktivno in enega pasivno.

Osebn dohodek okrog 5054 dinarjev.

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska socialni sektor delovne organizacije. Stanovanja po dogovoru.

AVTO MOTO DRUŠTVO PTUJ

razpisuje

dve prosti delovni mesti

VOZNIKOV INSTRUKTORJEV za nedoločen čas

P O G O J I: izpit za voznika instruktora.

Obenem razpisuje AMD PTUJ

tečaj za kolesarje z motorjem, voznike delovnih strojev in motokultivatorjev.

Tečaj se prične v septembru.

Preživeli smo počitnice, spet gremo v šolo; kako pa s knjigami?

Komaj smo odšli iz šole, že se vanjo spet vračamo. Dva meseca oddiha se nam je junija zdelo precej, danes, ko se bližamo prvemu septembru pa bi marsikdo izmed nas rad dejal: „Samo še en mesec!“ Vračamo se v šolske klopi polni novih moči za delo, za uk. Marsikaj se je v nas spremenilo, postali smo starejši, mogoče tudi resnejši, malo smo zrastle, se zredili ali shujšali. Sicer pa to sploh ni važno. Nabrati smo dosti zanimivega za pogovor s sošolci, vsak bo znal povedati kako je bilo na letovanju, bodisi doma, na morju ali v planinah in zanimivo bo vse kar bomo lahko v teh prvih dneh šolskega pouka slišali od prijateljev, sošolcev.

Kje si bil, kaj si delal?

— Počitnice sem preživel pri babici in dedku na deželi. Pasel sem krave. Včasih so mi uhajale tudi v sosedovo deteljo, peso...

Pa se zato nisem jezil. S prijatelji smo si pekli koruzo, jabolka, pa za krave nismo imeli časa.

— Delala sem doma, na njivah, sušila seno, kuhala, prala in

Vlado pripravlja za svoje prijatelje okusno pečeno koruzo.

Foto: B. Vodušek

likala, pa sta me oče in mati poslala v planine na počitnice. Dva dni smo bili na Peci. Bilo je prijetno. Pa tudi izlet na Pokljuko in Uskovo ni bil slab.

Ob Dravinji so namestili šotore in živeli po taborniško.

Foto: B. Vodušek

— Z bratom sva počitnice preživela na morju. Bila sva v koloniji v Biogradu na moru. Sedaj znam plavati hrbtno in

Bili so v počitniški koloniji v Biogradu na moru.

Foto: B. Vodušek

pršno, ni me več strah globoke vode. Z veseljem zaplavam tudi v bazenu.

Vsak po svoje bomo pripovedovali o preživetih počitnic, o

gobah, ki smo jih nabrali, o žuljih, ki smo jih dobili pri delu doma ali v mladinski delovni akciji in še o marsičem zanimivem...

Spet gremo v šolo. Naša šolska torba bo lažja ali težja kot v lanskem šolskem letu. To je odvisno od knjig, ki jih bomo potrebovali in pa seveda tudi od tega, koliko knjig smo lahko v knjigarnah kupili. Sicer pa podatek: v Mladinski knjigi v Ptujju so mi povedali, da za sedmi razred manjka še vedno kemija, slovenska jezikovna vadnica in matematika.

Pouk se je začel, kako težke šolske torbe moramo nositi.

Foto: z. kodrič

tika, prvošolci ne morejo dobiti knjige za matematiko, manjkajo še delovni zvezki. Gimnazijci bodo morali počakati na knjige francoščine, zgodovine za 4. razred in nemščine za 3. razred. Knjige še vedno tiskajo in lahko samo upamo in pričakujemo, da bodo ti učbeniki v knjigarnah do konca septembra.

Zakaj je stanje z učbeniki iz leta v leto tako težavno? Bi se tu ne dalo nečesa spremeniti, bolj dogovoriti? So tudi tej zamudi vzrok dopusti?

N. Topolovec

Grajena — Destričnik

Udarniški ho-ruk za boljšo cesto

Poročali smo že o skupni akciji brigadirjev MDA Slov. gorice 77 in krajanov Grajene ob modernizaciji in urejanju bankin na 4 km dolgem odseku nove asfaltne ceste v tem kraju. Preteklo soboto, so se krajanje Grajene povezali še s krajanje Destričnika, kamor nadaljuje pot nova asfaltna prevleka in s skupnimi močmi uredili bankine ob cesti, ki je ponos vseh. Včasih so bili ti kraji težko dostopni z avtomobilom, zlasti v dežju, saj je bilo blato tudi do kolen, sedaj se vije med vasmi temna asfaltna prevleka, za katero odtegujejo v okviru samopriskrbe delovnim ljudem tega kraja natanko 3 % od neto osebnega dohodka, kar ni malo.

Anton Zorec, predsednik sveta KS Grajena nam je o sobotni akciji krajanov povedal: „Odlučili smo se za modernizacijo naših cest, saj spada naš predel med tiste, ki so bili zelo slabo povezani. Nova asfaltna prevleka nam pomeni veliko, kljub temu, da smo morali zanjo odšteti prek 3.400.000 dinarjev. Da bi lahko vse to zmogli, smo se skupaj z lokalno skupnostjo za ceste pri SO Ptuj odločili, da opravimo del dela sami.“

Tako smo krajanje sami opravili predpripravo trase, jarke smo izkopali v lastni režiji, danes pa urejamo skupaj z krajanje Destričnika bankine. Skupaj se nas je zjutraj zbralo prek 100, saj se zavedamo, da gre za skupen interes. Razdelili smo se v dve skupini. Prva ureja bankine na odseku za Mestni vrh, druga pa za Grajenščak. Predvidevamo, da smo z našim dosedanjim prostovoljnim delom, ob pomoči brigadirjev MDA prihranili okoli 150.000 dinarjev.“

Pred krajanje Grajene in Destričnika pa stojijo še druge skupne akcije. Tako bodo skupaj zgradili še dve transformatorski postaji za Placar—Drstelja in istočasno za Grajeno. S tem bodo rešili še drug problem, ki tare prebivalce tega območja, to je nizka napetost električne energije. Vse dosedanje akcije in prizadevanja krajanov Grajene in Destričnika so prav gotovo vredne pohvale.

Besedilo in slika: M. Ozmeč

Okrog 100 krajanov Grajene in Destričnika je pridno vhtelo krampe in lopate že od zgodnjih jutranjih ur.

Od skupnih spoznanj do finančnega prihranka

Dela pri gradnji največje toplane na območju občine Slov. Bistrica uspešno napredujejo. To je rezultat skupnih spoznanj med delovnim kolektivom IMPOL in Samoupravno stanovanjsko skupnostjo iz Slov. Bistrice, ki sta spoznala velike potrebe in prednost skupnih vlaganj v izgradnjo tako velike toplane.

Osnovno vodilo pri skupnih vlaganjih v takšen objekt je velik prihranek denarja, ki bo po predvidevanjih znašal kar za okoli 7 milijonov dinarjev. Nova toplana, bo zraven potreb delovnega kolektiva IMPOL, služila tudi za ogrevanje celotnega stanovanjskega naselja Zg. Bistrica. S tem se bo razbremenilo delo kar v sedmih manjših kurilnicah, ki sedaj delujejo v tem naselju s prek 20 večjimi stanovanjskimi bloki.

Gradnja takšnega objekta prinaša še pomembni prispevek k čistemu življenjskemu in delovnemu okolišju naselja in širše okolice. Z ugasnitvijo vseh sedmih kurilnic, bodo zmanjšali onesnaženje zraka. Po

Nova toplana v gradnji, zgrajena bo v okviru IMPOLA.

pričakovanju bo ta težko pričakovani objekt, nova toplana, pričela delno obratovati že konec letošnjega leta. Med tem ko jo bodo dokončno dogradili v letu 1980.

Razen obstoječih potreb v delovnem kolektivu IMPOL in že zgrajenih stanovanj v naselju Zg. Bistrica, bodo zmogljivosti nove toplane zadostovale naraščajočim potrebam po toplotni energiji v razvojnem obdobju za naslednjih 30 let, tako v IMPOLU kot tudi naselju Zg. Bistrica.

Besedilo in slika: Viktor Horvat

Hrami učenosti ponovno oživali

Novo šolsko leto je tudi ponovna priložnost za postopno odpravljanje vrzeli v učno-vzgojnem procesu, študijski in kadrovski politiki; izpolnjevanju nalog v procesu usmerjenega izobraževanja...

Za blizu 600 dijakov — novincev ptujskih srednjih in poklicnih šol je šolsko leto 1977/78 pomembna prelomnica na poti do željenega poklica; pa tudi pot k novim učenostim. V novem šolskem letu pa je v prve razrede osnovne šole vstopilo tudi blizu 1000 prvošolcev.

Šolski zvonec, ki je danes prvič zazvonil, bo šolarjem zvonil vse do zaključka šolskega leta; zvonil pa bo tudi dolžnostim in ne samo koncu 45 minut. Torej vsem, naš SREČNO v novo šolsko leto!

MG

Kaj je potrebno narediti, preden pošljemo otroka v šolo?

Le nekaj dni nas še loči od začetka pouka. Otroški smeh bo kmalu napolnil prazne učilnice. Šola se je na snidenje pripravila. Prostori so prebeljeni, tla se svetijo, stranišča dezinficirana, okolica je urejena.

Vendar tudi starši ne stojijo križem rok. Nakup potrebščin, torbice, prekratke hlače bo potrebno zamenjati, kupiti suknjič, čevlje itd. Pred odhodom še zadnji pogled — so roke in ušesa čiste, nohti porezani, lasje počesani? Vse smo pregledali, le na lasišče smo pozabili.

Naglavna uš, ki nas že dve leti včasih bolj, včasih manj vznemirja, se še ni predala. Premagamo jo lahko s skupnimi močmi. Sile zdravstvenih in pedagoških delavcev so preskromne. Brez pomoči staršev ne bo šlo.

Pregledati je potrebno vse člane družine, ušive po razkužiti s preparati, ki jih dobimo v lekarni. Pri tem najpogosteje uporabljamo prašek Pitroid, s katerim posipamo lasišče, kjer ga pustimo učinkovati nekaj ur. Glava naj bo zaščiten z rutico ali kapo. Nato lasišče operemo, ga ponovno pregledamo ter odstranimo event. ob lase prilepene gnide z gostim glavnikom, namočnim v vroči kis. Čez 8 dni terapijo ponovimo.

Ne tolažimo se s podatkom, da je ušivost bolezen moderne dobe ter da pesti skoraj vse države zapadne Evrope. Poskrbimo, da ne bomo več dolgo med njimi.

dr. Anton Židanik

ČRNA KRONIKA

Kje so bili glavni vzroki nesreč? V največ primerih v izsiljevanju prednosti, za tem v neprimerni hitrosti in v prekratki varnostni razdalji, drugi vzroki pa so: vožnja brez voznškega dovoljenja, nepravilno srečevanje, v dveh primerih pa tudi vinjenost voznikov.

KOLESAR MRTEV — VOZNIK POBEGNIL

V sredo zjutraj se je v Markovcih pri Ptujju pripetila prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje kolesar Franc Kostanjevec, 56, doma iz Bukovcev.

Na cesti Markovci—Ptuj je kolesarja povozil voznik tovornjaka Josip Medžimurec iz Ludbrega: po nesreči je pobegnil v smeri proti Mariboru. Hitremu obvestilu domačinov in posredovanju delavcev milice Ptuj in prometne milice Maribor gre zahvala, da so pobeglega voznika prišli v bližini Starš, ko je na avtomobilu že zamenjal zlomljeni smerni kazalec.

J. S.

Z MOTORJEM V PEŠČA

V petek, 26. avgusta ob 19. uri se je zgodila v Spuhlji huda prometna nezgoda. Pešec M. D. iz Svibovca, občina Varaždin je šel po desni strani iz Ptujja proti Borlu. Za njim je pripeljal voznik motornega kolesa Jože Vidovič iz Sentjanja pri Dravogradu z zasenčenimi lučmi. Pešca pred seboj je prepozno zagledal, zaradi česar ga je zadel in zbil po cestišču.

Pri padcu se je pešec hudo telesno poškodoval. Zoper voznika motornega kolesa je bil odrejen odvzem krvi, zaradi suma, da je vozil pod vplivom alkohola.

SMRT MOTORISTA

V soboto, 27. avgusta, ob 16. uri je prišlo na cesti IV. reda v

Hlaponcih pri Polenškaku do tragične prometne nezgode.

Voznik motornega kolesa Franc Rihtar iz Savceva 53, občina Ormož je vozil iz Dornave proti Polenškaku. V Hlaponcih se je srečeval z voznikom tovornega avtomobila in pri tem pogledal nazaj. Zaradi tega je zapeljal preveč na levo in trčil v avtomobil, ki je bil za tovornjakom, upravljal pa ga je Jože Lajh iz Dragoviča 4. Pri trčenju je motorista vrglo na streho avtomobila, nato pa na desno stran cestišča. Pri tem se je tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl.

Voznik avtomobila Lajh je bil le lažje telesno poškodovan, ker je bil pripet z varnostnim pasom.

VOZIL BREZ LUČI

V nedeljo, 28. avgusta ob 20.30 je prišlo v Grajenščaku do hude prometne nesreče, ko je Branko Godec iz Krčevine 24 voznik kolesa z motorjem vozil iz Ptujja proti Mestnemu vrhu. V Grajenščaku mu je nasproti pripeljal kolesar. Godec je vozil brez luči, ni pravočasno zagledal kolesarja Franca Kolariča, zato je trčil vanj. Pri padcu je bil kolesar hujše telesno poškodovan. Godec je vozil kolo z motorjem brez potrdila o znanju pravil o cestno prometnih predpisih.

S TOVORNJAKOM V DREVO

V ponedeljek, 29. avgusta, ob 02.15 zjutraj se je zgodila v Pongercih na Dr. polju zelo huda prometna nesreča. Jože Husak iz Slovenje vasi 70 je vozil tovorni avto iz smeri Pongerc proti Pragerskem. Na blagem levem ovinku v Pongercih je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal naravnost in pri tem zadel v drevo, 2,5 m oddaljeno od cestišča, za tem je trčil še v kapelo. Pri nesreči je bil voznik Husak hudo telesno poškodovan, lažje pa sopotnika Marjan Pesek iz Prepolj in Ivan Bandur iz Starš.

Na tovornjaku je pri tem nastala materialna škoda za 150.000 dinarjev.

—OM

KARAVANA BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA 77 NA POT V NEDELJO

V nedeljo ob šestih zjutraj bo iz Ptujja proti Koprivnici krenila na pot avtokolona Karavane bratstva in prijateljstva 77. Kolona, ki jo bodo sestavljala vozila občin Ptuj, Maribor, Krapina in Slovenska Bistrica se bo formirala v Ptujju in sicer v Čučkovi ulici, ob Žnidaričevem nabrežju in Na tratah. Slovesno okrašen avtomobil tih občin bodo krenili proti Ormožu, kjer se jim bodo priključila vozila te občine. Skupaj bodo nadaljevali pot čez most bratstva in prijateljstva prek Drave do Varaždina, kjer jih bodo pričakovala še vozila Varaždina in Čakovca. Prihod avtokolone, ki pomeni tradicionalno obliko sodelovanja med pobrateniimi občinami, v Koprivnico bo predvidoma ob 10. uri. Vsi udeleženci bodo odšli na prijateljsko srečanje delavcev SR Hrvatske in SR Slovenije.

Priprave za to pomembno prireditve že nekaj časa aktivno potekajo v mnogih sindikalnih organizacijah, še posebej pa si za nemoten potek kolone prizadeva občinski svet ZSS Ptuj, saj bodo vozila občine Ptuj, potovala na čelu. Minimalna udeležba občine Ptuj je 20 avtomobilov z 80 udeleženci, vendar predvidevajo, da se bo karavane udeležilo še več vozil. Kolono bodo neprenehoma spremljali predstavniki milice, sodelovali pa bodo še rešilni avtomobili in Avto moto društvo.

ureme

do nedelje, 11. septembra 1977

Prvi krajec bo v ponedeljek, 5. septembra ob 15.33.

Napoved: Čez nedeljo, 4. septembra bo lepo in toplo. Od ponedeljka, 5. do četrta, 8. septembra bo sicer še lepo, bo pa večji del oblačno. V petek, 9. septembra bo deloma slabo vreme. V soboto, 10. septembra bo ponovno topleje.

Na dan 11. septembra vzhaja sonce ob 5.22, zahaja pa ob 18.41. Dan je dolg 13 ur in 19 minut.

Alojz Cestnik

Blag mnogih sindikalnih organizacij občine Ptuj se bodo v kolono vključili še predstavniki družbeno političnih organizacij in društev ter skupščine občine Ptuj.

Na seji predsedstva občinskega

sveta ZSS Ptuj, prejšnjo sredo, so sklenili, da naj vsak občinski odbor sindikata delavcev posameznih dejavnosti zagotovi v kolono vsaj en avtomobil z udeleženci.

B. Vodušek

osebna kronika

RODILE SO:

Tatjana Zupanič, Lovrenc na Dr. polju 11 — Boštjana; Stanka Premuš, Ormož, Vrazov trg 2 — Aleksandra; Zdenka Majcenovič, Dolane 20 — Marjana; Štefka Lesar, Ormož, Za kolodvorom 6 — Andreja; Marija Kirbiš, Pobrežje 98/a — Mirana; Štefka Postrak, Brestnica 1 — Sonjo; Ida Jus, Zetale 12 — deklico; Zinka Feuš, Globoko 46 — Aleksandra; Marija Rotvein Popovci — dečka; Marija Zaranšek, Zg. Pristava 23 — deklico; Marija Plajnshek, Gorca 59 — deklico; Miroslava Skvorc, Središče ob Dravi 63 — deklico; Marjeta Gregurec, Zavrč 8 — Mirana; Angela Pišek, Mostečno 26 — deklico; Majda Reberc, Zamušani 52 — Boštjana; Marija Jeza, Podložje 53 — Danijela; Marija Kostanjevec, Bukovci 119 — Anito; Milena Pšajd, Jiršovci 31 — Dušana; Mira Bogša, Litmerk 15 — dečka; Pavla Čeh, Mariborska 53 — Roberta; Vesna Požek, Gorisnica 40 — Reneja; Anica Cafuta, Ciril-Metodov dr. 15 — Kristijana; Vera Kelc, Starošinci 1 — deklico; Leonida Špoljar, Zg. Hajdina 22 — Saša; Ivanka Hojnik, Hlaponci 15 — Darka; Stanislava Kovačič, Štatenberg 55 — Boštjana; Ljudmila Ivančič, Strežetina 11 — Romana; Julijana Kolednik, Slatina 81 — Dušanko.

POROKE:

Ivan Brodnjak, Zg. Hajdina 55 in Ida Braunštein, Krčevina pri Ptujju 33; Daniel Horvat, Gorisnica 34 in Darinka Puh, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5; Jožef Štebih, Lackova 9 in Tatjana Solovjev, Potrčeva 48; Franc Kirbiš, Prepolje 10 in Terezija Murko, Župečja vas 22; Stanislav

Matjašič, Zlatoličje 89 in Stefanija Murko, Slovenja vas 73; Franc Skofič, Sp. Korena 38 in Terezija Meško, Jiršovci 53; Marjan Šeruga, Prešernova 15 in Majda Kajzer, Rogozniška 16; Jožef Perkovič, Starošince 28 in Jerica Pesek, Starošince 19; Vladimir Repec, Hajdoše 80 in Dragica Veiskopf, Hajdoše 80.

UMRLI SO:

Bara Herczeg, Jesenje Gornje 34, roj. 1903, umrla 19. avgusta 1977; Avgust Dimič, Majšperk 51, roj. 1934, umrl 26. avgusta 1977; Martin Furst, Kicar 28, roj. 1926, umrl 26. avgusta 1977; Mirko Kukoleča, Bistrica-Bosanska Gradiška 83, roj. 1953, umrl 25. avgusta 1977; Gera Cafuta, Sp. Velovlek 48, roj. 1898, umrla 20. avgusta 1977.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški odbor, glavni urednik MIHAEL GOBEČ, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednika telefon (062) 77-079 in 77-226. Celoletna naročnina znaša 150 dinarjev, za tujino 250 dinarjev. Žiro račun SOK Ptuj 52400-601-10649. Tiska ČGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o objavljevarju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.